

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-basábas petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitóléc sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, június 16.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A szegedi papokról.
- A képviselőház kéle.
- A bajor tréningezés.
- Az orosz-japán háború.
- Königewarter báró esküvője.
- Egy szobrász halála.
- Az idegen cégtáblák megadéztatása.
- A nemzeti párt feltámasztása.
- Berán Antal temetése.
- A szemlái forrongás.
- Vizály az aradi szenedében.
- Halálos ítélet a Kurián.
- Tárcs: Kozsibrovskzi tréfája. Irta: Mikszáth Kálmán.
- Csarnok: A belvederi Apolló. Irta: Hevesi J.

A szegedi papokról.

Arad, június 15.

Sokad magammal együtt megnéztem minden magyar újságban, hogy folyt le a szegedi ünnep, tudom kik voltak ott méltóságok, miniszterek, főrendek, elolvastam a beszédeket elejétől végig és most sajnálom csak igazán, hogy nem lehettem a tiszaparti kőváros szobor-avatóján. Igaz, hogy nem hívtak, mert sem hivatalosan, sem másképp semmi közöm az ünnephez. Csupán valami meleg érzés huzott oda. Szerettem volna megismerni a magyar nagyurat, aki mert a jogászkodáson kívül másokhoz is érteni. Nekünk szittyáknak, szittyá uraknak, olyan rejtelem az, hogy lesz Szegeden kőpart a Mátra gránitjából. (Vagy tán ott nem is terem gránit.) Olyan

csudás, hogy Tisza Lajos, aki előbb gróf volt már, semhogy a címet megkapta, megépített egy várost, míg társai korban, rangban, származásban és méltóságban, szerepelt a közpályán, legjobb esetben szónoklatok, áldomások és más üdvözlő beszédek sorozatára tekinthetnek vissza. Megértik-e mások is az áthidalhatatlan különbséget, a melyik Tisza Lajost jelentékeny és neves magyar emberek átlagától elválasztja? Nem az érték, a becsesség, pusztán a kvalitás tekintetében. Más volt Tisza Lajos gróf és ez a más-ság, az igazi, a megfogható alkotás világa nagy mértékben imponál.

A szegedi polgármester tisztébe azonban nem akarok belevágni, és semmiképp nem akarok azért írni cikket, hogy Tisza Lajosról küldjek pótló emlék- és jellemso-rokat. A jelen leírt megírásának tisztán a szegedi papok az okai. Szeged nem papi város, nincs ott semmiféle püspök, a nagy magyar metropolisban kevés a pap, talán ezért alig vették észre őket. Kár volt. Az a kevés pap mind nagy pap. Vagy a le-vegő nagy Szegeden, vagy az ünnep, vagy a vendégek. Valami nagyságot látok. Egy-szerű, csendes nagyságot, amely ritka és becses, és megnyilatkozott egy szimpla tisztelgésben. Ez aktusnál együtt járultak minden felekezet papjai a miniszterelnök üdvözlésére. Apátplébános, református tisz-teletes, zsidó pap, lutheránus pap, oláh pap, szerb pap, aki csak malasztot oszt Szeged városában, összefogott a város

ünnepén. A nevükben az apát ur beszélt. Nézem a miniszterelnök válaszát, nem em-lékezik meg a nem mindennapi esetről. A maga egyszerűségében természetesen tart-ja a dolgot. Én azonban úgy érzem, leg-alább a nevüket fel kellene jegyezni a szegedi papoknak. Mert sok csinált hazug-ság úgy elszoktatott minket a termé-szetestől.

Most hajlandó volnék lelkesedni, diti-rambusokat zengeni a felekezetek békéjé-ről. Oh, hát lehet a szeretet nevében más is, mint béke? Ditirambust a békéről, szónoklatot a fakadó jövődőről. Ézer, a szegedi esettel merőben ellentétes apró, nagy vizzálykodás lehüti a lelkesedést, de nem egészen és a szegedi papok még sem maradhatnak megénekeletlenül. Ez az igazság, ez a béke, ez az egyetlen for-mája annak, ahogyan felekezetek az álla-mon, az országon és a magyarságon belül létezhetnek és fejlődhetnek.

Mellékes ugy-e, mi az én nézetem a felekezetekről, jámbor ember vagyok-e, vagy istentagadó, mellékes, másoknak ilyen nemű véleménye is. Abban bizonyára megegyez a bigott is a hitközönyössel, hogy ha nem is volna emberi közvéle-mény, ha nem is volna a magyarság ér-deke, maguknak a felekezeteknek, a saját eminens érdekeik védelmére féltékenyen kellene őrizniök az egymással való egyet-értést, sőt kifelé demonstrálniök — a mint Szegeden történt, — az együttműködést. Az állam maga a vallásokat egyformán

Kozsibrovskzi tréfája.

Irta: Mikszáth Kálmán.

A „Ne okoskodj Pista” című elbeszélést írván, amelyben gróf Kozsibrovskzi, a nagy tré-facsináló és felültető szerepel, az elbeszélésem keretébe nem volt bevehető egyik legjobb csiny-je, mert hátráltatta volna a cselekmény gyorsabb menetét. De ha már benne vagyok, bizony nem sajnálom külön feltálatni.

A dolog Rimaszombatban játszik. A nagy piacot kell elképzelni szép őszi napon; garma-dával, állnak a gyümölcsök a gyékény sátrak alatt, ott ülnek a piros-pozsgás tiszolci asszo-nyok mogyoróknál, diós zsákjainál, a csinos zeheri menyecskék az alma-rakásokon, s ha megáll előttük a vevő megkérdezve: Édes-e az alma, édes? — dévaj mosolygással felelgetik vissza:

— Édes bizony, édes.

Hát persze, hogy a gonosz csont Kozsib-rovskzi oda is elvetődik és egy mogyorót áruló menyecskével kezd legyeskedni, aki szívesen esattant elmés szóra, még ha egy kicsit csiklan-dós is, maga módja szerint még csiklan-dósabbat, de a mellett el nem felejtli az üzle-tet sem.

— Ej no, de csintalan szája van az ur-nak, — legalább már vegyen a mogyorómból! Kozsibrovskzi meg is vesz egy kézi kassal vagy nyolc tiz itcényit, de mi az ördögöt tegyen most már vele? Egy percig zavarban van. Ha-

nem a gondviselés, az csak mindig segít neki a pernahajder csinyjeiben.

Ahol lép ki ni kapujából nagytekintetű Hil-éczy Sámuel uram, az ásványtan tudós profe-szora, hosszú, burnótszin kaputrokkjában, bo-zontos, elhanyagolt üstökével s egyenesen a piacnak tart. Noha legény-ember még, görnyed-ten, totyakosan szedegeti kiaszott lábait, ame-lyeket sohase dresszizott táncmester, mert egész élete az ásványvilág buvárlatában telt el s különben sem nézi ezenkívül sokra a világot. Olyan az előtte, mint egy lábbal fölrugott hang-ya-zsombék. A rugást a tudomány adja. A sür-gő-nyüzsgő hangyák, a szamarak ellenben azt hiszik, hogy valami általuk megállapított célból jönnek-mennek. Pedig mennek, mert lökést ka-pott a dombjuk.

De ha nagytekintetű Hiléczy professzor ur nem vet ügyet a mozgó-rajzó hangyákra, ő tu-dósságát azok ugyancsak megnézik, mert meg-lehető furcsa alak. Éppen az átellenes ablak-ból is a két Majornoky kisasszony nevetgél (gyöngyörű két szőke fejecske egymás mellett), egymásnak mutogatva valami különöset a tu-dós ur alakján vagy öltözetjén. Érdekes vol-na tudni, hogy mit beszélnek, — de elvégre is lehetetlen. Az ördög tudná azt, hogy ilyen két pajkos fejecskeben mennyi csintalanság elfér.

Elég egy pillantás az utca öblébe Kozsib-rovskzinak. Látja Hiléczyt és látja szép rokonait, a Majornoky kisasszonyokat, héja tekintettel. O

mindent észrevesz. Hopp! megvan! tudom már, mit tegyek a mogyorókkal.

S alig hogy áthalad mellette a tudós pro-fesszor, szemüveges szeméit a földre szegezve, hiszen a földben vannak az összes titkok, hir-telen odaint egy ácsorgó suhancot:

— Gyere ide, fickó, tudod-e, hol laknak a Majornoky kisasszonyok?

— Nem tudom.

— Amott néznek ki az emeleti ablakból. Az a két szép leány. Tudod-e már?

— Nem vagyok vak.

— Fogd ezt a kosarat, vidd el nekik, meg-értetted?

— Nem vagyok siket.

— És mond meg, hogy Hiléczy professzor ur küldi. Meg tudod mondani?

— Nem vagyok kuka.

— Hát m'kép mondd?

— Hogy Hiléczy professzor ur küldi. — Nagyon helyes. Itt van ez a fényes két-hatosos, ha jól elvégezted és visszajössz, még egy ilyen kapsz tőlem.

A gyerkőc visszajött tiz perc múlva.

— No, mit mondtak?

— Nagyon nevettek.

Már talán régen el is felejtette Kozsib-rovskzi az ő csinyjét, mikor egy napon felolva-sás volt Budapesten az akadémiában, amit a tu-dós Hiléczy Sámuel tartott (mert Hiléczy l. tag-ja az akadémiának): „A kövek alakja az özön-

respektálja. A magyar állam és a magyar nemzet általánosságban egy a türelmes-séggel. Ha mégis egymás rovására harcolna egy vagy több egyház, ez a harc, a mely az állam felfogásával és rezonánciával ellentétben áll, nem egyes egyházakat, hanem az egyházat, a felekezetet, a vallást mint olyat gyöngítene meg.

Bizony meg is gyöngülnek számos militáns, illetőleg türelmetlen egyházak. Bizony, hiszem, sőt tudni merem, hogy a szegedi papok egyházai körül nincs baj.

És úgy látom én, maguk a papok, vagy szigorubban a lelkészek, ahogy ez egyedül érthető és természetes, majdnem mindig a béke napjai. Hisz ők csak ismerik a békességes tanításokat. A rossz értelemben vett klerikalizmus minden vallásban dilettáns elfogultaktól, felemelkedni nem tudó pártosoktól származik és első sorban a béke egyházait rongja meg. Az igazán vallásos ember nem hihet benne. Vagy ki hiáné el, hogy nem jó katolikus, nem nagy pap Széchenyi Jenő kanonok, mert a hajdani Tisza Kálmán asztal kedves vendége volt és nem igaz protestáns Bánffy Dezső, ki pártot vezet Tisza gróf ellen.

Nem hiszi el ezt sem közönyös ember, sem vallásos ember. Nem hihetik a szegedi papok, a kik okos papok és nagyon szerethetik a maguk egyházát.

Geich.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 15.

A folyosókon megjelent Apponyi Albert gróf. Nem várt őszig, a hogy ma megírták a lapok, Korán reggel járkált már a folyosón és sorban barátaival az ellenzékkel. Hosszasabban beszélt Polónyi Gézával, — akitől ma nagy beszédet vártak, — tele szenzációval, pikantériával azonban Tisza István gróf megelőzte, a ki mindjárt az ülés elején reflektált az elhangzott nyilatkozatra.

Az ülésről részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése június 15-én.

— Kezdeté d. e. 1/11 órakor. —

Elnök: Perczel Dezső.

A jegyzőkönyv befejezése után Sziklay Ede, Szaczelláry György és Papp Elek képviselőknek adtak szabadságot. Nehány vidéki felirat után — köztük volt a Vas Gereben-ünnep meghívója is — felolvasták az indítványkönyvet, a melybe Sebes Dénes irt indítványt a székesfehérvári telekkönyvek általános helyesbitése tárgyában s az interpellációs könyvet, melybe Rátkay László, Nagy Sándor és Pap Zoltán jegyeztek interpellációkat. Az interpellációkra délután fél két órakor térnek rá. Trauschensfels Emil, a IX. bíráló-bizottság tagja letette még az esküt, ezután rátértek a napirendre.

(Tisza az interpellációról.)

Tisza István gróf emelkedett fel szólásra, hogy a felvetett dolgokra válaszoljon. Rövid lesz, ugymond, mert azt akarja, hogy az indennitással gyorsan végezzen a Ház. Támadást elsőnek Komjáthy intézett ellene, hogy nem követi azt a takarékosági politikát, amelyet programjában ígért. Erre az a válasza, hogy a kormány még az előbbi kormánytól vett át bizonyos terheket, a melyeket honorálni kellett. A mi a nagy hadi kiadásokat illeti, a biztosság érdekében kellett ezeket elfogadni; a (biztosság) lehetőség határain túl azonban nem mentünk. Azzal is vádolják, hogy mindent a militarizmusnak dobnak oda. Ha a költségvetéseket vizsgálódás tárgyává tesszük, nem arra az eredményre jutunk. A rendkívül szükségletéről biztos tudomása lehet mindenkinek, a ki csak némileg is ismerheti az eddigi hadügyi költségvetéseket; új szükségletekről tulajdonképpen nincs is szó, csak a régi szükségletek új csoportosításáról. Olyan szükségletek ezek különben, a melyek elől elzárkozni nem lehet.

Gabányi Miklós: Félünk az oroszoktól, pedig a japánok is megverik őket!

Tisza István gróf Sággy Gyula beszédére válaszolva kijelenti, hogy a tüdőbetegek kórházára felvett 800000 koronát azért törölte a költségvetésből, mert a közegészségügyi kiadások oly rohamosan növekednek, különben nem célszerű, hogy Budapsten építsenek egy tüdőbeteg kórházat, mikor éppen a kultuszminiszter is öt milliót kórházat épített Budapsten.

Felel azokra a kérdésekre is, hogy a kormány mennyit teljesített ígéreteiből. Rátkayt ezen a téren nagyon elragadta a költői fantázia, pedig ezen a téren csak a hideg prózának van helye. A szülő sohasem mondta azt, hogy hazaáruló az, ki nem szavazza meg a hadügyi kiadásokat, csak azt mondta, hogy egy oly kormány, mely ismeri a helyzetet, hazaárulást követett volna el, ha nem állott volna elő az ismeretes hadügyi költségvetéssel. Nem igaz az sem, hogy a kormány kötelezettséget vál-

lalt kivándorlók szállítására; a hajós társaság csak akkor kapott volna anyagi kárpótlást, ha nem lett volna bizonyos számú kivándorló, de hogy a kormány garanciát vállalt volna, hogy ott valamilyen határozott mennyiségű kivándorló legyen az nem igaz. A Cunard társaság különben maga kívánta, hogy az anyagi kárpótlásra vonatkozó rész a szerződésből kihagyassék. A szerződést különben alkalmilag lefogja tenni a Ház asztalára. (Helyeslés jobbról.)

Rátkay három száz forintos tanítói fizeté-ről beszélt, holott az új törvényjavaslat 400 forintos minimumot állapít meg, s az állam hajlandó e minimumot 500 forintra kiegészíteni, s 800 forintra terjedő korpélléket adni. Ezt Rátkay jól tudja, mert hiszen jelen volt a törvénytervezet tárgyaló anketten. A katonai jelvények és a katonai igazságszolgáltatás ügyében már programjában kijelentette, hogy e reformokat lehetőleg mielőbb öhajítja, de siettetni nem kívánja. (Nagy zaj balról.) Ezeket a dolgokat nyugodtan kell mérlegelni. (Helyeslés jobbról.) A katonai büntető perren tartás egy éven belül minden esetre megoldást nyer. Az olasz borvám kérdésében Olay Lajos intézett ellene támadást. Olay elvetette a sulykot és rendkívül nagyon tévedett abban a számban, a melyet mint behozott mennyiséget tüntetett fel.

(A nemzetiségi ügy.)

Az új népiszkolai törvénytervezettel két célt érünk el. Az egyik, hogy intenzívebbé válik a magyar nyelv honosítása, a másik, hogy az államellenes nemzetiségi igazgatásoknak nyakát szegjük. (Felkiáltások balról: Tovább nem mer menni!)

Tisza István: Senki sem befolyásolja a kormányt tevékenységében. (Felkiáltások balról: Hát Bécs!) A mit itt mint férfi kijelent, azt tartozik mindenki elhinni. (Viharos tetszés a jobboldalon.) A mi a horvát kérdést illeti, konstataálja, hogy a horvátokkal való viszonyunk napról napra javul.

Olay Lajos: Hát Khuen-kormány a mített?

Tisza István: Khuen működése iránt minden magyar ember hálára van kötelezve. (Nagy zaj, tiltakozás a baloldalon.)

Gabányi Miklós: No ha még egyszer belekezdünk, akkor nem szerelünk le! (Derűtség a baloldalon.)

Tisza István: Amit a kormány hét hónap óta tett, a nemzeti politika érdekében tette, és szilárdan áll a 67-es alapon. Komjáthy azt kérdezte, hol a szabadelvű politika. Hát abban a tevékenységben, a melyet a kormány az anarchia megszüntetése érdekében kifejtett. Ajánlja elfogadásra a javaslatot. (Viharos helyeslés a jobboldalon.)

Sággy Gyula személyes kérdésben beszél. Majd pedig szünet következett.

Szünet után a vitát folytatták.

viz előtt." Ez volt a „kiváló fontosságú” értékezés tárgya. Hogy milyenek voltak a kövek az özvíz előtt, habár ott voltam és gróf Kozsibrovski t. képviselőtársam mellett ültem a hallgatóság közt, még sem tudnám már elmondani, de azt hiszem, hogy akkorában nem lehettek oly cudar kemények, mint most, mert a tudós kollegák a felolvasó körül elég kényelmesen aludtak rajtuk, azonban a felolvasás után fölébredtek és a vidékről jött tudós tiszteltére egy kis vacsorát hevenyésztek az István-vendéglőben és noha már éjfél volt, sehogyse volt kedvük aludni. Beszélgetés közben egyszerre csak Rimaszombatra fordult a figyelem. A tudós fiatal ember (mert negyven éves még a professzor ur) szokatlanul derült volt ezen az estén, dicsérte a városka levegőjét, az ivóvizet.

Kozsibrovski közbeszólt:

— Azonfelül igen jó lakásod van, kedves öregem, felséges kilátással.

Hiléczy csodálkozó szemeket meresztett Kozsibrovskira.

Mindössze egy kopasz domb s még távolabb a szőlők, amelyekben a philoxera garázdálkodik.

— Oh, ne titkolózzál kedves öreg. Én a vis a vis-kat értem, a két szép Majornoky kisasszonyt átellenben.

A professzornak elborult a homloka. Egy fájdalmas vonás tette sorány barázdás arcát még szomorubbá.

— Oh, azokat a szegény leányokat érted? Szívemből sajnálom. Megőrültek.

Most Kozsibrovskira volt a sor megijedni.

— Ne beszélj! Az nem lehet! Egem nem értesítettek semmiről. A legkedvesebb unokahugocskáim.

— Már pedig megőrültek.

— Megfoghatatlan! — kiáltott fel Kozsibrovski. — Mind a ketten?

— Mind a ketten — mondá a tudós rendületlenül meggyőződéssel.

Kozsibrovski, az a léha, vig fráter, bele-sápadt a rémületes hirbe, annál is inkább, mert észébe ju ott, hogy nagyatyjok, Majornoky Ge-deon is Döblingben halt meg.

Az unokára szokott visszatérni az efféle.

Eltolta a boros poharat magától, kialudt a havanna a szájában, izgatottan odahuzta a székét Hiléczyhez.

— És hát mit tudsz, kérlek, a részletekről? Milyen körülmények közt történt? Mi mégis a rögeszméjük.

— Hát hogy tudnám én azt? Érték én az ilyenekhez? Törődöm én az ilyenekkel?

— Tudom, hogy csak kövekkel foglalkozol, de csak mégis halanod kellett...

— Én soha se szoktam hallani semmit, — szólt a professzor önértzetesen. Én vagy tudok valamit, vagy nem tudok. Hallomás után nem beszéllek.

— De már engedd meg, édes barátom, ha nekem elmondod a hugocskáimról ezt a szomorú dolgot, mégis csak...

— Mondom már, hogy semmit sem halottam.

— Teringettét, akkor hát honnan tudod?

A professzor uron valami zavar-féle látszott, restelte elmondani, ami következett, habozott egy percig, hogy az illusztris társaság küsszerűnek, közönségesnek fogja találni az ilyen köz-napi hitványságot, végre azonban mégis a közlésre határozta magát.

— Hát kérlek úgy volt az, vagy három hónap előtt, azt hiszem az őszszel, behozta a szakácsném a vacsorámat és így szólt:

„Ma mikor kint jártam husért a mészárszékben, a Majornoky kisasszonyokkal találkoztam.”

Szakácsném szeret fecsegni, mint minden hosszú haju állat; hagytam tehát, hogy elvegezze azon bizonyos percü mozgásokat, melyek-re a nyelvének naponként szüksége van.

„Az üzenték általam a nagytiszteletű urnak” — folytatá.

Csodálkozva emeltem fel a szememet:

„Nekem üzentek?”

„Igen, a tiszteletű urnak.”

„De hisz én nem ismerem őket.”

„Mindegy, mégis üzentek.”

„Es mit üzentek?”

„Az üzenték, hogy ők nem mókusok.”

Nem mókusok? Hát mondtam én vaiaha, hogy ők mókusok? Hát miért üzennek énnekem ilyesmit? Egész éjjel ezen töprengtem. Nem mókusok! Hát persze, hogy nem mókusok. De miért kell éppen én előttem megáll-

(Polónyi.)

Polónyi Géza az indemnitás ellen szólal fel, és nyomban egy határozati javaslatot nyújt be, a melyben azt indítványozza, hogy a Ház üdvözölje Ferenc Ferdinánd királyi herceget abból az alkalomból, hogy fiu születésével családi öröm érte (Nagy mozgás a jobboldalon). A határozati javaslatot írásban nyújtotta be, majd pedig folytatta az indemnitás kapcsán a bírálatot a kormány jelenlegi politikájáról.

Beszéde további folyamán — hangsúlyozza — hogy Magyarország a kvótán felül még óriás összeggel járul hozzá a közösügyi kiadásokhoz. A kivándorlás kérdésére áttérve, erkölcsstelen dolognak tartja, hogy a kormány harmincezer kivándorlót garantál a társaságnak. Majd a katonai kérdésekről szól. Amitja a miniszterelnök önmagát, tévedésbe ejti az országot, ha azt mondja, hogy az ezrednyelv kérdésével megmagyarosítja a hadsereget. A népoktatás dolgára nézve megjegyzi, hogy Magyarországon felekezeti címen tartanak fenn idegen nyelvű nemzetiségi iskolákat. A kormány programját bírálja pénzügyi szempontból. A miniszterelnök nyolc havi kormányzása 450 millió állandó és 90 millió évenként visszatérő adósságot eredményezett. A fizetésemelések csak azért történtek, hogy a kormány korteseket szerezzen magának és nem azért, hogy azok anyagi helyzete javíttassék, a kik arra rá vannak szorulva. Ezért kaptak előbb fizetésrendezést a jegyzők, mint a bírák és tanítók. A későfizetések felvételét sürgeti. Arra a konkluzióra jut, hogy a kormányelnök mit se váltott be abból, a mint ígért. Erélytelen politikájának következménye Bánffy Dezső báró zászlóbon-tása és Apponyi Albert gróf öntudatra ébredése, a kiket üdvözöl. Az indemnitást nem szavazza meg.

Tisza István gróf rövid válasza után Polónyi Géza személyes kérdésben szólalt föl, mire Elnök megállapítván a holnapi ülés napirendjét, az ülést berekesztette.

TÁVIRATOK.

Forrongás a Balkánon.

Konstantinápoly, jun. 15. A jelentett erőszakoskodáson és ama jeleken kívül, melyekből látható, hogy a komiték ismét megkezdték tevékenységüket, bizalmas természetű jelentések érkeztek itt és Szalonikiban tervezett dinamitmerényletekről. Ezek a jelentések nehezen ellenőrizhetők s talán azért történnek, hogy nyugtalanságot idézzenek elő.

pitani ezen kétségbevonhatatlan igazságot. Nem tudtam aludni azon éjjel. Annyira felizgatott rejtélyességével ez üzenet. Soha életemben nem beszéltem ezen leányzókkal, sem másokkal ő felőlük. Hát mit jelenthet ez? Valameiy olthatatlan kíváncsiság hajszolt megoldani a talányt. Mert kell valami okának lenni, amiért üzenték. Kell, kell és azt az okot meg kell találnom. Másnap se szabadulhattam a sphinx-szerű üzenettől, velem jött és bosszantott; elkísért a katedrara a diákjaim közé, a laboratóriumba a kövek közé és ezek a kövek rám vigyorogtak gunyosan, mintha ők is azt mondanák: „Nem vagyunk mókások, nem vagyunk.” Hidd meg nekem Kozsibrovski, hogy közel voltam a megérüléshez — amikor végre sikerült megállapítanom, hogy az egésznek igen egyszerű a nyitja, valóságos Kolumbusz tojása...

— Mi? — kezdték egyszerre négyen is.

— Az, hogy meg vannak örülve a leányok. Ez az egyetlen kielégítő magyarázat. És ebbe belenyugodtam.

— Más indiciumaik nincsenek? — kérdi Kozsibrovski, édesden nevetve.

— Más indiciumok? — pattant fel a nagytiszteletű professzor ur. — Minek volnának? Nem elég ez? Avagy magyarázd hát te meg, hogy miért üzenték volna józan észszel, hogy ők nem mókások.

Kozsibrovski buta arcot vágott és vállalt vont:

— Hja, ha én azt tudhatnám.

Konstantinápoly, jun. 15. Török forrásból eredő adatok szerint e hó 12 ig 9806 bolgár menekült tért vissza hazájába.

A német kereskedelmi szerződés.

Berlin, jun. 15. A Nationalzeitung jelenti: A német osztrák-magyar kereskedelmi szerződési tárgyalásokon itt időző osztrák-magyar kiküldöttek tegnap este Körner valóságos belső titkos tanácsos, külügyminiszteri tanácsos vendégei voltak.

Azt hiszik, hogy a tárgyalások még jóideig tartanak, de, miután mindkét részen erős az elhatározás a megegyezésre, remélhetőleg módot találnak a szerződés létesítésére.

A bajor trónváltás.

(Az örült király és a régensherceg.)

Arad, június 15.

A fürstenriedi kastély szomorú lakója: az örült bajor király ma ismét aktuális. Június 18 án volt tizennyolc esztendője, hogy a szerencsétlen Ottó elődje: II. Lajos bajor király a starnbergi tóba ölte magát, ebből az alkaiomból az érdeklődés ismét Ottó felé fordul és újból felvetődik a kérdés: mikor ér már véget Luitpold herceg régenssége? Vajjon megéle még az ősz régensherceg, Ottó életében a megtiszteltetést, hogy a bajor nemzet, mint királyát a Wittelsbachok trónjára emelje?

Az örült király reménytelen állapota — mint említettük — kormánykörökben immár annak a kérdésnek a föltevésére adott alkalmat, vajjon nem volna-e lehetséges a bajor királyság százéves jubileuma alkalmából, melyet a jövő évben fognak megünnepegni, királyiá koronázni a jelenlegi régensherceget? Ha ez megtörténhetnék, a bajor nemzet ment lehetne attól a szomorúságos kötelességtől, hogy királyát egy szegény elmezavarodott személyében kell tisztelnie.

A fürstenriedi kastélyból, ahol Ottó király élt reménytelenül napjait, hivatalos hírek sohasem kerülnek napvilágra. Redvitz ő excellienciája, az örült király őrzője, a komor kastélyt és lakóját ugyancsak szigorúan és éberén őrzi. A fürstenriedi országról már messziről látható a kastélyt környező, magas barnára festett kőfal, mely elzárja a külvilág elől a bajorok királyát. A kapura hatalmas és erős vasrács van erősítve és az előtt is állandóan katonák állnak őrt. A komor falak mögött él az örült király, kinek fejéről lehullott a korona.

Wittelsbach Ottó régente nagyvási hóbertban szenvedett. Ugyanabban a betegségekben, melyben fenköltlekkü bátyja: II. Lajos. Ma már csendes ember lett belőle, aki napokig nem szól egy szót sem, mintha a beszéd is nehezere esnék...

Néhány évvel ezelőtt még csapatokat szervezett, azokat harsány hangon vezényelte is a park fái ellen, ma már a tekintete zavaros, nem lát katonákat beteg lelkében és lemondott arról az ábrándjáról, hogy seregét a müncheni palota ellen vezesse, hogy onnan kiűzve fivérét, maga uralkodjék Bajorország fölött.

Az egykori Ottó hercegből, a vidám, szép, karcsu fiatalemberből — ilyennek ismerték a bajorok, — görnyedt, ősz szakállu férfi lett, aki néha, bosszu hallgatás után, ezzel a kérdéssel fordult a környezetéhez:

— Mennyi időre van a bajor népnek szüksége, hogy uralkodásom alatt boldog legyen? Ma már ilyenfajta kérdésekkel sem zaklatja kisérőit.

— Ő felsége most már egyáltalán nem beszél! — mondják a szolgák az érdeklődőnek. Nagyritkán dühöngő rohamai vannak. Leg-

inkább olyankor, mikor két ápolótól kísérvé sétál, nyáron a parkban, télen a kastély fedett folyosóin. Egy apróság kihozza néha a sodrából, ha időváltozásra van kilátás, akkor a legveszedelmesebb. Ilyenkor a legdurvább müncheni dialektusban szidalmazza környezetét. A legutóbbi időkben mind ritkábbak az ilyen heves kitörések, aminek az is az oka, hogy a királyt már alig lehet kicsalni a szabad levegőre. A legválogatottabb cselekkkel bírják csak rá egy-egy rövid sétára, csakhamar elfárad, leül egy padra, felnéz az égre és órákhoz-száig képes némán bámulni a vonuló felhőket. Uyanaz volt a szokása II. Lajosnak is: ő is hátraszegzett fejvel járt és folyton az eget nézte.

Ottó király állandóan magányosan étkezik, ha ugyan egyáltalában kedve van az étkezéshez. Régebben sokat evett, sőt egyik-másik ételt meg is kívánta, ma ezzel sem törődik már, gyorsan megeszi, amit elébe tálnak. Gyöngéd szakácsa azonban ma is sokszor régi, kedvenc ételeit készíti számára. Ezelőtt erős cigarettákat szitt a király, ma hiába kínálnak neki szivart, vagy cigarettát: ügyet sem vet rá.

A beteg Ottó udvartartása nem nagy. A fürstenriedi kastélyban lakik egy udvari marsall, két adjutáns, két orvos, néhány kocsis, szolga és ápoló. Ezekon kívül csak egyetlen személynek volt bejárása a kastélyba, a királyi egykori dajkájának, aki azonban néhány esztendővel ezelőtt, hetvenkét éves korában meghalt.

Hivatalnokok és szolgák őrzik a bajorok királyát. Vajjon ki tudja, hogy bannak királyi személyével?

Az orosz-japán háború.

(Az orosz hadsereg káltsága.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 15.

Szinte változatlan egyhangúsággal folynak a keletázsiai harctéren az események hullámai. Nap nap után kisebb-nagyobb ütközetek, amelyekben ugyszólván teljes egyformasággal az oroszok huzzák a rövidet. Egyébként is folyvást komolyabb formában jönnek Oroszországból a hadsereg demoralizációjáról szóló hírek. Ma éppen egy nagyobb szabású katonai lázadásról hoz hirt a táviró, amelynek az lett a vége, hogy a csapatokat megtizedelték. Port-Arthurtól ugyanilyen híradások érkeznek. A katonák sorra szökődönek. Kuropatkin körülfaroltatja magát; az egész vonalon a japánok folytonos előrehaladása jellemzi a helyzetet.

Mai távirataink a következők:

Pétervár, jun. 15. Stackelberg tábornok Miklós cárhoz intézett tegnapi távirata szerint ma kezdődött meg a küzdelem az oroszok állása ellen hat kilométernyire Wafanhoontun (Wafankou) állomástól éle. A japánok néhány erélyes kísérletet tettek arra, hogy az oroszok balszárnyát állásából kiszorítsák, de az ellenség támadását visszaverték és megmaradtak állásukban. Az első ezred, mely a bal szárnyat képezte, komoly veszteséget szenvedett. Quastanov ezredes ezredparancsnok és Nadotocsinszki Radoslav hadnagy ezredsegédtszít elestek. Germ-Gross tábornok jobb alsó állkapcsán egy srpneltől megsérült, azonban mégis megmaradt a sorokban.

Pétervár, jun. 15. Az orosz távirati ügynökség jelenti Mukdenből tegnapról: A Port-Arthur előtt levő japán hadsereg az Incsönzi és Lubantien között levő vonalon van. A két ellenséges hadsereg előőrsei naponként csatároznak egymással. Nem nyernek megerősítést a Port-Arthur megrohanásáról szóló hírek.

Csifu, jun. 15. (Reuter.) A Port Arthur számára lisztet és rizst szállító bárkákat a japánok ma lefoglalták. A japánok a taotajnál panaszt emeltek, hogy külföldi kereskedők árut szállítanak Port-Arthurba. A drótnélküli táviró állomást, a melyet az oroszok állítólag itt állítottak fel, nem látni.

London, június 15. *Stössel* tábornok, a kinek a lábát a múlt napokban amputálták — *haldoklik*. A tábornok állítólag vérmergezési kapott s felépüléséhez nincsen semmi remény. Péterváron már utódját is kijelölték *Larmontoff* vezérőrnagy személyében.

Berlin, június 15. *Kazánban* tegnap nagy zavargások voltak. A mozgósított csapatok megtagadták az engedelmisséget és nem voltak hajlandók vonatra ülni. *Uchurov*, a kerület kormányzója a csapatok megtizedelését rendelte el.

Szentpétervár, június 15. A harctéren megkezdődött a rettenetes hőség. Mandzsuoországnak a folyók elapadtak, és a kutak kiszáradtak. Általános vízhiány fenyeget.

Berlin, június 15. A *Port-Arthurban* levő csapatok már csak fél ételadagokat kapnak. A szibériai csapatokból nagyszámú katona megszökött a nélkülözésük miatt. Az oroszok közt általános a demoralizáció.

Szentpétervár, június 15. *Kaincsuval* szemben tizenkét japán hajó jelent meg, és megkezdte a tüzelést két partmelletti falu ellen.

Szentpétervár, június 15. A most közétett hivatalos kimutatás szerint az oroszok vesztesége június nyolcadikáig halottakban 1980, sebesültekben 2416, hadifoglyokban 720 ember.

Tokió, június 15. *Kuroki* tábornok hadseregének jobbszárnyát *Szaimatin* tul északra toltta el, hogy *Kuropatkin* elől elvágja a visszavonulás útját. *Kuroki* terve ha sikerül, azt jelenti, hogy nemesak *Port-Arthur* felmentése válik kétségessé, hanem *Kuropatkin* egész seregét is bekerítik a japánok.

Tokio, június 15. A *port-arthuri kikötő* bejárata nyitva van. A *Novik* nevű cirkáló hajó kémszemle közben összeütközött több japán hadihajóval.

Tokio, június 15. *Kassomotóból* érkező hírek szerint a koreai félsziget mellett levő *Oki* félszigeten *ütközet* volt, amelyről azonban eddig bővebb adat nincs.

IRODALOM ES MŰVESZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Asszonyregement, bohózat.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Vénusz istenasszony, bohózat.

* **Műsorváltozás.** Mivel a *Rikkancs* című operett szereposztásában a hoinapi előadáson változás állana be, az igazgatóság levette a darabot a műsorról és helyette az *Asszonyregement* című operettet tűzte ki, melyet nagyon megszeretett a közönség. Ezuttal is *Zilayné* játssza a címszerepet, míg a darab két mulatságos alakját *Szadai* és *Arkossy* alakítják.

* **A Vénusz istenasszony** szombati premiérjére nagyban készül a színház személyzete. A nagy attrakciókkal dolgozó darabból két főpróbát is tartanak s e miatt pénteken nem lesz a színpadon előadás. A premiér iránt nagy az érdeklődés.

* **A Budapesti Ujságírók Egyesülete** segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmeléketek lesznek a műben. Az Almanach igazán személt és lelket gyönyörködtető nagy albumalaku díszmü

lesz és 5 frtba kerül. Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja” kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII. Károly-körút 9. Mutatóul lapunk mai tárcarovatában közöljük *Mikszáth* Kálmán cikkét, melyet az Almanach számára írt.

Königswarter báró esküvője.

(A második szerelem.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 15.

Báró *Königswarter* Hermann, az ismert bihari főúr második szerelmi regénye tegnap nyert befejezést Budapesten a VI. ker. anyakönyvi hivatalban, ahol déli 12 órakor esküdött örök hűséget *Sozna* Adolfiné kisasszonynak, egy egyszerű bécsi család leányának.

A nagy vagyonáról és humanizmusáról ismeri báró első szerelmi regénye s annak borus epilógusa ismeretes az egész országban. Mintegy tizenhét év előtt serdülő ifjú ember korában jött le tanulmányának befejezése után a biharmegyei Kisszántóra, a honnan sűrűn bejárt Nagyváradra és ott halálosan beleszeretett egy előkelő gentry család egyetlen leányába, *Blaskovich* Melániába, a ki akkor ünnepeit beautėja volt a bihari uri társaságoknak. Édes atyja, a ki szigorúan ragaszkodott a zsidó valláshoz, mindent megkísérelt, hogy fiának tervbe vett házasságát megakadályozza; de minden törekvése meghiúsult fiának szerelme ellenében. Végre is oly föltétellel egyezett bele a házasságba, hogy *Blaskovich* Melania áttér a zsidó vallásra. Az öreg *Königswarter* Móríc bárónak ezt a kívánságát teljesítették és a fiatal pár a bécsi zsidó templomban esküdött egymásnak örök hűséget.

A szerelmi házasság az első években felhőtlenül boldog volt. Maga az öreg *Königswarter* báró is megszerette új menyét és Hermann fiának családi boldogságában annál nagyobb öröme telt, mert idősebb fia Vilmos az ő akaratára és beleegyezésére ellenére egy bécsi színésznőt vett el és e miatt nem is érintkezett többé vele. A család örömeit és boldogságát tökéletessé tette két gyönyörű gyermekük, *Janika* és *Sándorka* és annak szép harmóniáját csak a *Sándorka* korai halála zavarta.

Báró *Königswarter* Móríc, Hermann fiát nevezte ki mintegy ötven millió koronát kitevő vagyonának főörökösévé és úgy őt, mint a fia feleségét és kis unokáját arra kérte, hogy a zsidó vallást soha el ne hagyják. Arra az esetre azonban, ha halála után ez értelme és óhajta ellenére is elhagynák a zsidó vallást, végrendeletileg kötötte ki, hogy köteles lesz báró *Königswarter* Hermann két millió koronát adományozni jótékony célokra.

Alig másfél évvel az öreg báró halála után *Königswarter* lefizette a jótékony célra kikötött két millió koronát és családjával együtt áttért a római katolikus hitre. Nemsokára ezután elhagyták a kisszántói kastélyt és Bécsbe mentek fel lakni az Opernringen levő palotájukba. — Mintegy három esztendővel ezelőtt az a hír érkezett Bécsből, hogy *Königswarter* élnak.

Előbb engesztelhetetlen gyűlölet, majd hűtlen elhagyás alapján indult meg a válópör a nagyváradai kir. törvényszék előtt, amely közel három évi idő után végérvényesen felbontotta a házasságot. A kis fiút a bíróság báró *Königswarter*nek ítélte, aki viszont a gyapjai birtokon kívül tekintélyes évi járadékot volt kénytelen biztosítani első nejének.

A mióta válópör megindult, báró *Königswarter* végleg visszavonult magyarországi birtokairól. Különösen fájlalta, hogy a válópörben régi barátai, a bihari urak őt hibáztatták és ezért nem volt rávehető, hogy négy év óta *Kisszántóra* csak egyszer is lejöjjön. És bár ez idő

alatt állandóan Bécsben és schebetani birtokán tartózkodott, megőrizte magyar állampolgárságát, sőt második nejétől is megkivánta most, hogy megszerezze a magyar állampolgárságot.

Sozna Adolfinával, a ki tegnap óta csabacsüdi báró *Königswarter* Hermanné, mintegy két évvel ezelőtt, tehát jóval válópörének megindítása után ismerkedett meg. A feltűnő széke szép leány most huszonöt éves és *Sozna* Péter bécsi katonai karmester egyetlen gyermeke. A szegény szülők a bájos megjelenésű leányt a színésziskolába adták, ahol annyira kivált és feltűnt tehetségével, hogy vizsgáinak sikeres letétele után mindjárt a bécsi Carl-Theaterhez szerződötték. Ott ismerkedett meg vele báró *Königswarter* Hermann, a ki a grációzus művésznő iránt mély szerelemre lobbant. A leány viszonzta a báró érzelmeit és nemsokára elhagyta szép művészi sikereinek színhelyét, a színpadot. Azóta télen Bécsben, nyáron Marienbadban és más fürdőhelyeken lehetett látni báró *Königswarter* *Sozna* Adolfinával, a ki mindig az édes anyja gardirozott. Régen sutogtak már róla, hogy a szerelmi idyll házassággal nyer befejezést, de az ismerősök sehogysem akarták ezt elhinni és még az elmúlt héten is, mikor *Sozna* Adolfina Budapesten *Halmos* polgármester előtt letette a magyar állampolgári esküt, kételkedve fogadták a szenzációs hímen hírt.

A szerelmi regény a budapesti VI. ker. anyakönyvvezetői hivatalban nyert befejezést, ahol tegnap déli 12 órakor esküdött örök hűséget báró *Königswarter* Hermann *Sozna* Adolfinának. Tanuk voltak báró *Königswarter* részéről dr. *Stiller* Mór ügyvéd, a menyasszony részéről dr. *Oláh* Dezső. Az új párhoz a házasságkötés után *Kozáry* József anyakönyvvezető poétikus szép beszédet intézett.

A házasságkötés után szűk baráti körben fényes dínér volt a Bristol-szállodában. Báró *Königswarter* ez ünnepi alkalomból 2000 koronát küldött *Halmos* polgármesternek Budapest szegényei részére.

A fiatal pár Párisba nászutra utazott és onnan hír szerint kisszántói kastélyukba jönnek, a hova már előbb néhány nap mulva megérkezik a báró fia, *Königswarter* *Janika* is.

Egy szobrász halála.

(Szécsi Antal.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 15.

A magyar képzőművészet egyik legkiválóbb művelője, *Szécsi* Antal szobrász, a fővárosi Baross-szobor megalkotója az éjszaka, hosszú kínos szenvedés után elhunyt. A művészt már esztendő óta cukorbetegség gyötörte, de ennek dacára lankadatlan szorgalommal dolgozott és szebbnél-szebb alkotásokkal gazdagította fővárosunkat. Legutolsó munkája a budapesti Erzsébet-téri hatalmas szörökut volt, amelynek közeli befejezése elől ragadta ki a vésőt kezéből a halál.

Hétlőn még kora reggel hozzáfogott a munkához, délben azonban annyira rosszul lett, hogy ágyba kellett fektetni. Ekkor legjobb barátját, *Balázs* Miklost kérte magához, de mire megjött, már nem tudott beszélni véle, szélhűdés érte s onnan kezdve eszméletén kívül volt haláláig. Elhozták *Kincs* S. dr. házi orvosát is, ki azonban nem segíthetett már rajta s az éjszaka fél egy órakor kiszenvedett.

Szécsi Antal 1857-ben született Budapesten s már középiskolai diák korában nagy hajlama volt a szobrászkodáshoz. Ott is hagyta az iskolát és beállt inasnak az akkori legnevesebb dekoratív szobrászhoz, *Oppenheimer* Ignáchoz.

Itt fedezték föl benne az igazi művészi tehetséget s a bécsi szobrászati akadémiára küldötték, a hol a legjobb növendéke volt mesterének. Elvégezvén az akadémiát, néhány évig az osztrák fővárosban dolgozott s azután visszatért Budapestre. Első önálló munkái az Andrássy-uti Saxlehner-palota szobrai voltak s készített több nagyobb palotára is szobrokat. A *Baross-szobor* pályázaton elnyerte az első díjat s őt bízták meg a kivitelrel is, ez volt a legnagyobb munkája s egyszersmind egyik legszebb díze is a fővárosnak. Másik nagy alkotása a királycsoport, a melyet a kormány megbízásából az új országház kupolacsarnokába készített; ennek csak a márványba faragása van hátra.

Jelenleg volt még egy nagyobb megbízása, a szegedi *Vásárhelyi Pál* szobra, ennek azonban csak a modelljével tudott elkészülni. Pályadíjat nyert a Szabadság-szobor pályázaton s ő készítette a budapesti belvárosi plébánia főoltárának, a József-és Erzsébetvárosi templomoknak a szobrait és az új Kálvária gyönyörű domborművét, végül az említettekén kívül számos kiválóságunk mellszobrát s több palotának szobrászati díszítését. Szécsi a műgye-temen is alkalmazva volt mint a mintázás tanítója.

Az elhunyt művész ravatalát délelőtt állították föl az entreprise emberei a Lendvay-utcai műtermében, a honnan a temetés, melyet *Czigler Győző* műgye-temi tanár és *Balázs* műépítész intéznek, holnap, csütörtökön délután négy órakor megy végbe.

SPORT.

↑ Az aradi turista egyesület választmánya f. évi június hó 17-én pénteken d. után 6 órakor a Vas szálló étterme helyiségében ülést tart melyre a választmányi tagokat ezután is meghívja az igazgatóság. Egyben felhívja a t. választmányi tagok érdeklődését, amennyiben ezen ülésen fontos ügyek fognak tárgyalatni.

A nemzeti párt föltámasztása.

(Apponyiék értekezlete.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 15.

A volt nemzeti pártot ma föltámasztották. Vajjon hosszú életet jelent ez az akció, a melyre a számtalan fordulatot, ki és beolvadást megért politikai töredék készül, bajos megjósolni. Annyi tény, hogy azok a kevesen, a kik Apponyit az új pártalakulásban követik, nem szívesen mennek utána, s egyáltalán nem várnak nagy eredményeket annak parlamenti munkájától. Az alakuló értekezletről különben fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A volt nemzeti párt tagjai ma este Apponyi Albert gróf elnöklésével tartották alakuló értekezletüket.

Apponyi Albert gróf hosszabb beszédben nyitotta meg az értekezletet. Ti akartátok, nem én, mondotta párthíveihez, hogy a vasárnap előterjesztett program alapján párttá tömörüljünk. Ha meg van bennetek a bizalom, a mely az én lelkemben megingott, ha erős a hitetek a mi igazságainkban, akkor folytassuk a munkát. Ismétli, a mit Jászberényben beszámolója alkalmával mondott. Csak az jöjjön vele, ugymond akinek sziklaerős a hite és megváltozhatatlan az elhatározása. A ki ingadozik, az térjen le az útról, a mely nehéz, de a melyről ő az életben soha se fog letérni. Az események gondviselészerű láncolata vezette vissza ehez a hivatáshoz. Négy heti csendes visszavonultságban és elmélkedés után megfijodottnak érzi a lel-

két, kihitt abból minden keserűség és kétely. Fájjalja a politikai elválást sok barátjától, de nem tehet másképp. Nincsenek mellékutak; a kik készek követni, azokat szívesen vezeti. Erzi, hogy a haza érdekében kell ezt tennie; másként nem tehet.

Ezután azt indítványozza, hogy a nemzeti pártot *újból megalakultnak* mondják ki, s azt ajánlotta, hogy elnökké *Gulner Gyulát*, al- elnökké *Sághy Gyulát*, jegyzőkké *Hammersberg Lászlót* és *Urmánczy Nándort*, háznagygyá *Bernáth Bélát* választották meg.

Az értekezlet a pártalakulást ily alapon kimondta s az ajánlottakat megválasztotta.

Gulner Gyula válaszában kijelentette, hogy e beléje helyezett bizalom folytán szívesen vállalkozik a pártvezetésre s az elnöki tisztet elfogadja.

A megalakulás után az országos pártszervezés dolgát beszélték meg, majd a *vasutások fizetésrendezésének* dolgát ismertette *Batthyány Tivadar* s megbízták, hogy a képviselőházban ő szólaljon föl a párt nevében a javaslatnál.

Az idegen cégtáblák megadóztatása.

(Az ad hoc bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 15.

Műlek Lajos dr. törvényhatósági bizottsági tag tudvalevőleg olyan értelmű indítványt nyújtott be a városhoz, hogy adóztassák meg Aradon azokat a cégtáblákat, amelyeknek idegen nyelvű szövegük van. A közgyűlés elvben nem volt az indítvány ellen, és ad hoc bizottságot küldött ki a megadóztatás tárgyában hozandó szabályrendelet tervének kidolgozására s azzal egybefüggő kérdések megvitatására. A bizottság ma össze is ült és megvitatván a kérdést, arra a megállapodásra jutott, hogy a megadóztatás határozottan határos a lehetetlenséggel s így a maga részéről nem is helyesli azt. Mindazonáltal, miután a bizottság főleg e célra kiküldött szakbizottságnak tekintendő, kötelességszerűen megállapította a szabályrendelet pontjait is. Az ülés lefolyása a következő volt:

Lócs Rezső adóügyi tanácsnok megnyitván az ülést, ismerteti a tényállást. Felolvassa egyúttal Pozsony város átiratát, amely az idegen nyelvű cégtábláknak az állam javára való megadóztatását s ennek törvényes szabályozását kívánja, s amelyet a közgyűlés pártoló felirattal támogatott a kormánynál. A pozsonyi kérelem a harmadosztályú kereseti adó tíz százalékát vetné ki; az aradi terv szerint ez a pénz a város pénztárába folyne.

Boros Vida indítványozza, hogy előbb elvileg határozzon a bizottság az indítvány pártolása vagy nem pártolása felől, és csak azután szabják meg a feltételeket.

Kilényi János azt hiszi, hogy mikor a közgyűlés hozzájárult a pozsonyi felirat támogatásához, egyúttal lemondott arról, hogy megelőzze a törvényhozás határozatát, s saját javára foglalja le az adókat. Aradon különben is kevés az idegen cégtábla, legfeljebb, ha Gájban van egy-egy „Diplomierthe Hebamé.” A bankok a szabályrendelet után amúgy is leveszik az idegen felirást.

*Lócs Rezső*nek aggályai vannak, hogy a szabályrendelettel mintegy törvényt statnálunk az idegen nyelv jogának megváltására. Az a nyugta, amelyet az illető idegen cég kap, el- tompítja a társadalom fegyvereit, melyeket eddig az elnemzetietlenedés ellen használt. Mintegy jogot adunk így a hazafiatlanságra.

Boros Vida: Nem tartja megelőzöttnek a pozsonyi javaslat ügyében hozandó határozatot,

mert Pozsony kívánsága, hogy az ügy törvényhozásilag rendeztessék, kivihetetlen. Magyar kormány nem változtatja meg a nemzetiségi törvényt. A német városok különben is teljes erővel tiltakoznának ilyen törvény ellen; Arad ellenben hozhat ily határozatot.

Kilényi János nem volna hajlandó díjat szabni arra, hogy hazafiatlan legyen valaki.

A bizottság olyan értelemben határoz, hogy a szabályrendeletet *nem tartja* időszerűnek, szükségesnek és célravezetőnek.

Boros Vida ismét hangoztatta, hogy alkossák meg a szabályrendeletet, nehogy a közgyűlés, ha mégis meg akarná azt hozni, kénytelen legyen visszaadni a bizottságnak. A szabályrendeletet azután a nem pártoló véle nényvel terjesszék elő a törvényhatóságnak.

Rövid vita után a bizottság a szabályrendelet tervezetét a következőkben állapította meg:

Az utcára néző cégtáblák közül azok, a melyek tisztán idegen nyelvűek, a harmadosztályú kereseti adó után kivetendő husz százalékos, azok, amelyeken idegen felirat mellett magyar is van, tíz százalékos póttadóval ro- vandó meg. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójára nézve ugyanily kulcs szerint vetnék ki az új adót. Azok a vállalatok, amelyek nem Aradon fizetnek adót, a tisztán idegen nyelvű cégtábla után évi száz, a vegyes nyelvű felirat után ötven koronát fizetnének évente. A befolyó pénzek a városi pénztár javára esnének. A szabályrendelet 1905. évi január 1-én lépne életbe; az esetleges vitás ügyekben elsőfokulag a tanács, másodfokulag a közgyűlés és harmadfokulag a belügyminiszter ítélnének.

A vita során egyébként kiderült, hogy a terv közel áll a kivihetetlenséghez és esetleg igen mulatságos konfliktusokra adna alkalmat. A bizottság azonban, miután e célra küldték ki, mégis megalkotta a szabályrendelet tervezetét. Ezzel azután az ülés véget ért.

Jelenvoltak: *Boros Vida*, *Bund Henrik*, *Kilényi János*, *Lócs Rezső*, *Urbányi Béla*.

Berán Antal temetése.

(Az iparosság gyászsa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 15.

Az aradi iparosság és a társadalom megtisztelő impozáns részvéte kísérte utolsó útjára *Berán Antalt*, az ipartestület elhunyt elnökét.

Az ipartestület udvarán, folyosóján, valamint a testületi ház előtt óriási számban gyülekezett a közönség. Az utcán sorfalat állottak az iparosok egyes szakcsoportjai zászlóikkal. A koporsót körülvevő közönség soraiban voltak: *Institóris Kálmán* polgármester, *Varjassy Lajos* polgármesterhelyettes, *Kristyóry János* kereskedelmi és iparkamarai elnök, *Sarlot Domokos* főkapitány, *Kádas Kálmán* főjegyző, *Reicher Károly* tisztí főügyész, *Lócs Rezső* tanácsnok, *Müller Károly*, *Tedeschi Viktor* a kereskedelmi társulat elnöke, *Welsz Sándor* a Lloyd-társulat elnöke, *Glück Károly* és *Weil Alajos* az ipartestület alelnökei, *Hermann Károly* dr., *Nesnera Aladár*, *Reinhardt Gyula* kereskedelmi és iparkamarai alelnök, *Edvi Illés László* kamarai titkár, *Ottenberg Tivadar*, *Tagányi István*, *Nattland Bernát*, *végvári Neuman Dániel*, *Zubor Andor* iparhatósági biztos, *Kovács Vince*, *Domány József*, *Wadovszky Gusztáv*, *Almási Pál*, továbbá az aradi iparosság csaknem teljes számmal. Az ujaradi ipartestület küldöttségileg képviseltette magát a temetésen.

A beszentelést és a temetési szertartást *Székra Lónárd* minorita-áldozó-pap végezte.

Az ipartestület részéről *Steigerwald* Alajos megható gyászbeszédben bucsuztatta Beránt. Itt áll, ugymond, a te alkotásod, az ipartestület díszterme, a melyet az aradi ipar dicsőségére teremtettél; alig néhány napja, hogy a nagy mű be van fejezve, s a helyett, hogy annak fölvatásán vehetnél részt, koporsódtól veszünk bucsut előtte. Korán hunytál el, nem volt alkalmad befejezni alkotásaidat. Ha érezhetted volna a fájdalmat, a melyet haláloddal okozol, talán nehezebb lett volna a válás, s a fájdalom, hogy alkotásaidat nem fejezheted be. Példányképe voltál a tisztességnek; becsülettel működteél ugyanis, mint az ipartestület elnöke, ugyanis, mint Aradváros törvényhatósági bizottsági tagja. Emléked itt marad közöttünk s az aradi iparosság megőrzi ezt.

A beszéd végeztével *Sebessy* Ferenc műhelyszemélyzetének dalköre *Szikszay* Antal vezetésével bánatos gyászdalokat énekelt.

Hosszu, végevárhatatlan sorban indult meg ezután a gyászmenet. Előli a testületek, zászlóikkal; azután a koszorús kocsi, s a halottat vivő kocsi. A menet az Erzsébet királyné körútról az Eötvös-utcán a Szabadság-terre ment, majd azt megkerülve, az Andrássy-téren s a Varjassy József-utcán ment ki a temetőbe. A zászlós testületek, a melyek egyébkor a Kosuth-uti hidig szoktak kivonulni, ezuttal egész a temetőig kísérték a menetet.

A temetőben, a nyitott sír előtt *Kalmár* Nándor, az aradi hadászok egyesületének titkára, szép megható beszéddel bucsuztatta az egyesületnek elhunyt elnökét, méltatva az ő érdemeit, s azt a ragaszkodást, a melylyel hozzá ennek az egyesületnek tagjai viseltettek. Ezzel a temetés szertartása véget ért.

A ravatalra és a temetésre szánt koszorúk felirata ez volt:

Szeretett férjének — Katalin. Felejthetetlen atyáknak — Béla és Margit. Felejthetetlen nagybátyáknak — Kálmán, Pista, Béla és Margit. Szeretett Tóni sógornak — Gencsi Kálmán és neje. Tisztelete jeléül — Lenkey György. Az ipartestület betegsegélyző pénztár — Felejthetetlen elnökének. Felejthetetlen rokonának — Julcsa és Demeter. Szeretett elnökének — Az aradi polgári önszegélyző egyesület. Kegyelete jeléül — Glück Károly és neje. Felejthetetlen főnökünknek — Az ipartestület tisztikara. Kegyelete jeléül — Az aradi kőműves és ácspárosok vállalati szövetségének. Szeretett elnökünknek — Az aradi hadászok. Szeretett nászunknak — Vikol és családja. Budapestről méltóság üdvözlét — Podlezky és Schitter. Felejthetetlen jó Beránnak — Fülöp Károly és neje. Felejthetetlen Berán bácsinak — Itj. Boka Kálmán. Barátság jeléül — Schäffer Lipót és családja. Felejthetetlen jó komámnak — a Varga család. Részvétünk jeléül — Gábor András és neje. A jó Berán bácsinak — Kiss Etuska, Lenke és Tulika. Felejthetetlen bérma bácsinak — Csaka Frigyes és neje. Tisztelete jeléül — Bittenbinder család. Szeretettünk jeléül — Kremiker Sándor és neje. Felejthetetlen bácsinak halám jeléül — Mihalik Béláné. Tisztelete jeléül — Nuhár Károly. Kegyelete jeléül — Ausprung család. Kegyelete jeléül — az ékszerészek és óráskészítők országos szövetségének aradi csoportja. Felejthetetlen jó barátunk — Oswald Ferenc és neje. Erdemekben gazdag elnökének — Az aradi ipartestület. Szeretett rokonunknak — Tóth család. Kegyeletük jeléül — A kárpitos segédek — Kegyelete jeléül — özv. Kriskáné. Kegyelete jeléül — Bucskó Béla, Széll Kálmán.

Ezenkívül több szalag nélküli koszorút küldtek.

TANÜGY.

(—) **Érettségi vizsgálat.** A helybeli áll. fő-reáliskolában a szóbeli érettségi vizsgálatok tegnap reggel kezdődtek s ma délből értek véget *Márki* Sándor, kolozsvári egyetemi tanár elnöklete alatt. Vizsgálatot tett 15 tanuló, kik közül egy jelesen és 6 jól tette le az érettségét. A 15 közül csupán ketten lettek egy-egy tárgyból a szeptemberben tartandó javító érettségi vizsgálatra utasítva.

A vizsgálatok befejezte után az elnök meleg szavakban fejezte ki a testület előtt megelégedését a szép eredmény felett. Jelesen érettek: *Reicher* László. Jól érettek: *Boros* Rezső, *Fábián* Emil, *Kocsisovszky* Pál, *Korányi* Barnabás, *Kosárszky* József, *Till* János.

Viszály az aradi zenedében.

(Tanító az igazgatója ellen.)

— Az Aradi Közönség tudósítójától. —

Arad, június 15.

Az aradi zenekedvelők egyesülete által fenntartott aradi zenede kebelében kis ok miatt, olyan viszálykodás támadt az egyik tanár és a zeneiskola igazgatója között, amely érthetőleg kínos megütközést keltett a fenntartó egyesületben. A viszálykodás annyira ment, hogy a tanító *feljelentést is tett az igazgató ellen.* Ennek az elintézésére ült össze ma délután négy órakor a zenekedvelők egyesületének választmánya a városbáza tanácstermében, ahol meglehetősen éles bírálat tárgyává tették a feljelentés tárgyát és tartalmát, végül pedig épen a feljelentő ellen fordulva, azt az intézet kebeléből elbocsájtották. Az ülés lefolyásáról tudósítók az alábbiakat jelentik:

Institúris Kálmán polgármester, az aradi zenekedvelők egyesületének elnöke nyitotta meg a gyűlést. Miután üdvözölte a megjelenteket, előadta, hogy a választmány összehívására *Ferch* Odönnnek, a zenede egyik tanítójának a zenede igazgatója, *Krispin* József ellen tett feljelentése szolgáltatott okot.

A feljelentés tartalma röviden az, hogy *Krispin* a *Ferch* egyik tanítványára valami megjegyzést tett amiatt, mert nem szabályosan használta a pedált. Ezt *Ferch* magára nézve sértőnek tekintette és önkénykedés miatt feljelentette az igazgatót. A feljelentés hangja fölött a választmányt a felolvasás közben hangosan adott rosszalásának kifejezést.

Institúris Kálmán előadta még, hogy a választmányt épen a *Krispin* kérésére hívta össze. A feljelentésre nézve csak annyit mondhat, hogy az igazgató már mintegy négy évtizede vezet kötelességtudóan, mindenkinek teljes megelégedésére a zenedét. — O, mint zenész, állithatja, hogy *Krispin* mindig és minden tekintetben megfelelt állásának. Ezzel szemben a feljelentés sértő modora és abban foglalt vádnak kicsinyes volta arra indítja, hogy a feljelentés elutasítását ajánlja, annak a kimondása mellett hogy az igazgató teljesen korrektül járt el. A feljelentés végén még egy olyan passzus is van, hogy amennyiben *Ferch* Odön elégtételt nem kapna, akkor hat hónap múlva megvált az intézettől. O a tiszteletlen hang folytán azt hiszi, hogy e változás nem lesz kárára a zenedének.

Többek felszólalása után a választmány teljes egészben elfogadta a polgármester javaslatát, még pedig azzal a hozzátoldással, hogy a *Ferch* Odön felmentését nemcsak, hogy elfogadja, de kimondja azt is, hogy a folyó tanév befejezte után nem is számít többé az ő munkásságára és arra, hogy a hat hónapot kitöltve, a jövő tanévben is helyet foglaljon a zenede tanári karában.

Az ülésen *Institúris* Kálmán elnöklete mellett jelen voltak: *Dáni* János, *Gebhardt* István, *Marosi* Miklós, *Neuman* Dániel, *Vas* Sándor dr., *Vannay* János dr., *Wadovszky* Gusztáv és *Krispin* József.

A szemlakai forrongás.

(A vizsgálat eredményei.)

— Az Aradi Közönség tudósítójától. —

Arad, június 15.

A szemlakai parcellázók forrongása csak látszólag csöndesedett le. Valójában a legkomolyabb jelenségek kísérik azt, s a terrorizálók, mintha kezdenék fenyegetésüket beváltani. Az éjjel *fölgyújtották* az egyik bérlő tanyáján levő szalmakazlat, a mely le is égett. A vizsgálat pedig megállapította, hogy a vasárnapi események előzményei között, a *község mint erkölcsi testület* is oly határozatot hozott, a mely hozzájárult a forrongó hangulat szításához. Azonban egyéb körülmények is parancsoló szükségé teszik, hogy Szemlakon mielőbb erélyes intézkedésekkel teremtsenek rendet.

(Elkobzott iratok.)

Meszlényi Antal kir. ügyész ma egész nap folytatta a vizsgálatot. Ma délből kiment Szemlakra *Dálnoki Nagy* Lajos alispán, hogy a helyzeiről tájékozást nyarjen.

Meszlényi kir. ügyész megállapította, hogy a parcellázási mozgalmat vezető *pressziója* miatt négy bérlő írta alá a nyilatkozatot, a mely szerint nem reflektálnak a bérlőkre. Megállapította azt is az ügyész, hogy ezek a nyilatkozatok *Marine* Tódor községi bírónál vannak, a mire *Meszlényi* a nyilatkozatokat *elkobozta*, s azokat, mint *bűnjeleket* az ügy irataihoz csatolta. Elkobozott azonkívül az ügyész egy táviratot, a melyet ez ügyben *Marine* községi bíró kapott.

Az elmúlt éjjel *Roth* Henriknek, az egyik bérlőnek tanyáján *gyújtották* egy huszonnégy ökes szalmakazal. A tűz fél tizenkettőkor keletkezett. Oltani alig lehetett, s az egész kazal odaveszett. A tűz valószínűleg *gyújtogatásból* keletkezett, s a legutóbbi események nagyon valószínűvé teszik azt a feltévést, hogy a gyújtogatásnak a bérlők elleni mozgalomhoz van köze.

Külön volt ma *Győrffy* Gyula, országgyűlési képviselő is, a parasztok megbízottja. A faluban ma az a hír terjedt el, hogy *Győrffy* heves szóváltásba keveredett a királyi ügyészszel, s ennek során *Győrffy* kijelentette volna, hogy a zendülők jogosan jártak el. Azonban e szóváltás fölül senkise tudott bizonyosat.

(Képviselőtestület és ügyvéd.)

Győrffy Gyulának különben *Szemlak* község képviselőtestülete legutóbbi ülésén határozta el a fölhatalmazás megadását. A képviselőtestület üléséről fölvett jegyzőkönyv szerint a község *Győrffy* Gyulának az esetre, ha ügyvédi közbenjárására a közalapítványi föld bérlete a nagybérlőktől elvételük s azt a község kapja meg, úgy, hogy parcellákban kiadhassa, holdanként és évenként 1 korona ötven fillér honoráriumot ajánlott meg. Miután majdnem öt-ezer holdról és tizenkét éves bérlétről van szó, ez igen tekintélyes honoráriumot jelentene. Ezt a határozatot azonban jóváhagyás végett föl kell terjeszteni a megyei törvényhatóságnak, a mely azt előreláthatóan nem fogja jóváhagyni.

Miután *Győrffy* Gyula, Szemlakra jöve, kijelentette, hogy az ügyet nem ismeri, s csak most akarja magát informáltatni, valószínű, hogy az említett képviselőtestületi határozatról s ajánlatról se tudott, s azt azok prozopozíciójára hozta — egyhangu határozattal — a képviselőtestület, akik *Győrffy* Gyulának ez ügygel való megbízását javasolták. E határozat alapján különben a meghatalmazás a község részéről, miután az még jóváhagyva nincsen, nem volt kiadható *Győrffy*nek.

A hangulat ma meglehetősen izgatott volt. A vezetők: *Bleszák* Mátyás, *Hay* András, *Schäffer* József és *Gules* Péter többnyire a képviselővel értekeztek, aki ma este elutazott Szemlakról.

Növeli a forrongó helyzet kritikusa voltát, hogy Szemlakon körülbelül *háromszáz munkanélküli arató van*. Ezek egy részét, miután a tavalyi sztrájkban részt vettek, a földesurak és bérlők nem akarják az idén szegődtetni, ezek pedig arra nógatják a többi munkásokat, hogy szintén ne álljanak munkába. Nincs kizárva az eshetőség, hogy a nyáron *általános arató sztrájk* üt ki, a mire nézve az elégedetlenség bő tápot fog nyújtani.

(A vitatott föld.)

A föld, mely körül a harc folyik, gróf *Hadik* Gusztáv birtoka volt, s 1868-ban, vétel útján jutott a közalapítvány kezére. Jövedelmét katolikus célokra, közhelyi katolikus főgimnáziumok fenntartására fordítják. Mikor az előző évi bérlet-lejártaéhoz közeledett, a közalapítványi birtokok tizennyolcas bizottsága *Makkfalvay* Gézátt, a mostani földmivvelésügyi államtitkárt és *Rudnyánszky* József bárót, a főrendiház jegyzőjét küldötte ki azok kezelésének tanulmányozására. A kiküldöttek a legkedvezőbb jelentést tették a tizennyolcas bizottság-
rak, amire ez a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azt a javaslatot tette, hogy a bérlet az eddiginél nagyobb bérösszeg mellett a jelenlegi bérlőknek adassék ki.

A küldötteknek, amelyek a birtok parcellázása ügyében a miniszternél jártak, azt válaszolták, hogy a *közalapítványi* birtok nem olyan természetű, mint az egyszerű *kincstári* birtok, amelynek bérbeadása vagy parcellázása fölött az állam szabadon rendelkezik. A közalapítványi birtoknak le van kötve a jövedelme s az államnak kötelessége arról gondoskodni, hogy ez a jövedelem biztosan befolyjon. A parcellázott bérlet mellett megeshetett volna, hogy — a mint a telepes birtokoknál gyakran előfordul, — egyes években a kis emberek nem tudnak fizetni s az állam kénytelen nekik haladékot adni. Ez a közalapítványi birtok rendeltetésével ellentétben állott.

Pécska és *Nagylak* községek, amelyek határaiban szintén van ilyen közalapítványi föld, a bérlet elintézése után nem tettek további lépéseket. Csak Szemlakon használták föl azt a forrongás szítására.

Győrffy Gyula orsz. képviselőt még a múlt csütörtökre várták, de akkor azt táviratozta, hogy a vasuti sztrájk vádlottainak főtárgyalásán védőbeszédet kell mondania, tehát nem jöhet, hanem kedden jön meg.

HIREK.

A fürdőre menő közönséghez. Junius közepén kezdetét veszi a fürdőzési és utazási idény. Az *Aradi Közlöny* azoknak, akik a honi eseményekről távollétük alatt is értesülni akarnak, hű kísérője lesz az idény is. A kiadóhivatal a lapot a rendes előfizetési áron mindenkinek, aki azt kéri, utána küldi. Ily fürdő- vagy utazási előfizetéseket minden naptól kezdődőleg, de legalább egy hónapi időtartamra elfogadjunk és kívánatra mindenhova utánaküldjük a lapot, ahol az előfizető tartózkodik. Külföldre a postaszállítási külömbözet után fizetendő.

A király unokái. A király két unokája, *Gizella* főhercegnő és *Lipót* bajor herceg fiai: *György* és *Konrád* bajor hercegek tegnapielőtt földkörüli utra indultak. A két királyi herceg a legszigorubb inkognitóban utazik. Brémába men-

tek, a hol ma az északnémet *Lloyd „Kronprinz Wilhelm“* nevű gőzösre ültek, hogy azzal New-Yorkba hajozzanak. Amerikában az Egyesült-Államok jelentékenyebb városait fogják meglátogatni és megnézik a st.-louis-i világiállítást is. Majd Japánon, Indián, Egyiptomon át térnek vissza Európába. Visszatérésük alighanem október havában fog megtörténni. A hercegeket, a kik közül *György* 24, *Konrád* 21 éves, báró *Reitzenstein* Vilmos százados, *György* herceg katonai nevelője fogja kísérni utjukban.

Böhm Adolf haldoklása. *Böhm* Adolf változatlan állapotban, súlyos betegen töltötte a szabadság első napját. Ma reggel megérkezett Budapestről felesége, valamint a fia, a kiket Böhm védője tegnap táviratban értesített a sikkasztó ügyében beállott fordulatáról. Azok az egész napot a beteg ágyánál töltötték. Mások nem látogatták meg, orvosát, *Fleischer* Sámuel dr.-t kivéve. Állapota ma annyira súlyosbodott, hogy a *halál minden pillanatban bekövetkezhet*; de hogy meddig húzza, az ily betegeknel mindig bizonytalan.

Bubics püspök Lónyayéknál. *Bubics* Zsigmond püspök folyó hó 13-án délután 4 óra 20 perckor *Bodrog-Olasziba* érkezett. A pályaudvaron *Lónyay* Elemér gróf *Saenger* titkárral és a vidéki papsággal egyetemben fogadta a püspököt. A pályaudvarról a püspök, ki titkárával, gróf *Csákyval* érkezett meg, *Lónyay* gróf kíséretében a kastélyba hajtatott. Este a püspök tiszteletére vacsora volt. Másnap a püspök a helybeli róm. kath. templomban lényegesen segédlettel miezt szolgáltatott, melyen résztvett *Stefánia* királyi hercegnő, *Lónyay* Elemér gróf, a papság és nagyszámu közönség. Mise után a püspök a papságot fogadta. A püspök megtekintette a bodrog-olaszi kastélyban felhalmozott műkincseket és ebéd után, déli 12 óra 20 perckor tovább utazott.

Szontagh Pál meghalt. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy nógrádi *Szontagh* Pál, főrendiházi tag, a Kisfaludi-társaság alapító tagja ma 84 éves korában korpácsi birtokán meghalt.

Szontagh Pál 1820. szeptemberben született; jogi tanulmányokat végzett és köz- és váltóügyvédi oklevelet nyert. 1840-ben husz éves korában királyi táblai juratus volt, majd a megyénél működött Nógrádban mint aljegyző, szolgabíró stb. Az 1847-iki pozsonyi országgyűlésen mint *Libetbánya* szabad királyi város követe jelent meg, napidíjakat azonban a város szegénysége folytán nem kapott. 1848-ban fogalmazó lett *Eszterházy* Pál herceg első magyar külügyminiszter mellett. Mint ilyen Bécsben tartózkodván, a bécsi ugvevezett októberi felkelésben való részvétele miatt letartóztatták. Bem tábornok Bécstől való menekülésének előmozdításáért egy évi vizsgálati fogság után két évi súlyos börtönrre ítélték. Olmützben viselte a békot. Megkegyelmeztetése után visszavonult korpácsi birtokára gazdálkodni. 1865-ben Nógrádmegye balassagyarmati, 1869-ben *Csanádmegye nagylaki* s 1872-ben, a balközép somogyi nagy győzelmeor, Somogy megye tabi kerülete választotta meg képviselőül. E kerületektől kapta „nógrádi“, „csanádi“, „somogyi“ mellékneveit, a melyekkel megkülönböztették a másikat, a gömöri *Szontagh* Pál képviselőtől. Mint a balközép egyik vezérének, része volt a fuzió létesítésében. A fuzió létrejövén, őt a közmunka- és közlekedésügyi tárcával kínálták meg, de nem fogadta el. 1878 óta egészen 1887-ig a balassa-gyarmati kerületet képviselte. A képviselőháznak két ízben alelnöke volt, mint ilyen nyerte a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot. 1887-ben a főrendiház élet-hossziglani tagjává neveztetett ki. A főrendiházi szabadelvű párt egyik főoszlopa s az igazoló bíróság és a közjogi és törvénykezési bizottság tagja volt.

Az aradi sorozás befejezése. Ma fejezték be az 1904. évi aradi állításkötelesek sorozását. A mai napon a harmadik korosztálybe-

liek és a hátramaradottak kerültek a mérő-léc alá. 74 állításkötelestől 12 ujoncot vettek be.

A városi pénztár telefonja. A városi pénztárba a napokban külön telefont vezettek be. A közönség érdekében fekvőnek találjuk annak a publikálását, hogy aki a városi pénztárral akar beszélni, az ne a polgármesteri hivatalt, hanem a pénztár számát (541.) hívja fel.

A soproni bankbukás epilógusa. Budapestről táviratozzák: A soproniaknak egy nagyobb küldöttsége járt ma *Tisza* István gróf miniszterelnöknél. A küldöttség kérelme, még a híres soproni bankbukás ügyével van kapcsolatosan. A bankbukás után *Szell* Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter, Sopron városára hárította a kötelezettséget, hogy a soproni Építő és Főhitebanknál letétben volt városi alapítványt, a melyet *Müller* Paula adományozott s a melyet *Schladerer* szintén elsikkasztott, visszatérítse. A küldöttség azt kérte, hogy a rendelet visszavonásával a várost ezen súlyos kötelezettség alól mentse fel. A miniszterelnök kijelentette, hogy tanulmányozni fogja a kérelmet.

Előadások a Kereskedők Körében. Ifj. *Magvari* Ferenc, berlini gépészmérnök holnap, csütörtökön este kilenc órakor kezd meg az *Aradi Kereskedők Körében* tizenöt előadásra tervezett érdekes, tanulmányos ciklusát. Az első előadásnak, a mely egyúttal a ciklus ünnepies megnyitásával lesz összekötve, a tárgya: Az *erőgépek*. Bevezetés, víz erőgépek, szélmotorok, nap-gép, természeti erő olcsósága. Az előadások, a kör tagjai, valamint egyéb érdeklődők, teljesen ingyenesen hallgathatják s azok iránt különösen a vaskereskedők között és a szakiskolát végzettek egyesületé részéről nagy az érdeklődés.

Vádirat Fenyő Sándor ellen. Fővárosi tudósítónk táviratozza: *Fenyő* Sándor ellen ma nyújtotta be a kir. ügyész vádiratát a budapesti törvényszék vádtanácsához. Az ügyész *szemérem ellen való erőszak büntetével* vádolja *Fenyőt*. A főtárgyalást valószínűleg rövid időn belül megtartják.

Huszezer koronás birság. Egyik szegedi lapban olvassuk a következő, nem érdektelen tudósítást: Az év elején részletesen megemlékeztünk arról a kavarodásról, melybe a város az új légszuszvilágítási szerződés mellett jutott a légszuszjárulattal. A kavarodásnak tulajdonképeni okozója a belügyminiszter volt, amely egy esztendeig hevertette magánál a mindkét fél által elfogadott szerződést s végre is azzal küldte vissza, hogy valami csekély módosítást kíván a város érdekében. A társulat azonban olyan viszontengedményeket kért a módosításért, a miket a város nem adhatott meg, a ért a közgyűlés felírt a miniszterhez, hogy a kívánt módosítás elejtésével eredeti szövegében nagyja helyben a szerződést. A miniszter erre rá is állt, mikorra azonban a jóváhagyás megérkezett, a társulat nem akarta ezt akceptálni, mert nyilván megbánta a szerződést, amely kétségtelenül nagyon előnyös a városra nézve. Azt vitatta a társulat, hogy az új alkudozás érvénytelenné teszi az eredeti megogyezést, a mihez azonban a város kötötte magát. A társulat erre pört indított a város ellen s az új szerződésben vállalt kötelezettségeket a pör eldőlitéig nem akarta teljesíteni. Ezek közt volt az is, hogy az utcai gázlámpákat ez év első napjától kezdve tartozik *Auer*-gökökkel ellátni. S mivel a társulat ezt jó darabig nem teljesítette, a tanács kivette rá szerződésben megállapított egység szerint a *birságot*, mely lassankint körülbelül 20,000 koronára szaporodott. Egyben utasította is a főpénztárt, hogy a birságot a társulat havi járandóságából tartsa vissza. A társulat ez intézkedés ellen most föllebezést nyújtott be, illetve óvást emelt az ellen, hogy a birságot a havi számlák rovására hajtsa be a város. A tanács mai ülésén *Taschler* Endre tanácsnok arra való tekintettel, hogy a társulat helyi igazgatásában megvan a jó akarat a békés kiegyezésre, csak a bécsi vezetőség makacsodik s hogy a város más uton is biztosíthatja a követelését, azt javasolta, hogy a tanács a békés megoldás megkönnyítése végett adjon helyet a

kéremnek. A tanács azonban ragaszkodván a szerződéshez, mely a letilást törvényessé teszi, elutasította a társulat kérését.

— **A Marosfürdők.** A Neptun Marosfürdő Részvénytársaság ma kérvényt adott be a városhoz azért, hogy a fürdőt az eddigi módok szerint felállíthassa a Maroson. A városi szabadfürdők felállítása érdekében a város már megtette a kellő intézkedéseket és mihelyt a tutajok megérkeznek, ezek a fürdők is megfognak nyitni.

— **Az aradi ügyvédi kamara közzé teszi,** hogy dr. *Perger János* aradi ügyvéd elhalálása következtében az ügyvédek lajstromából kitörölte. Gondnok kirendelésének szüksége nem forog fenn.

— **A török udvar titkai.** Konstantinápolyból táviratozzák: Ugy látszik, hogy az eddigi vizsgálat bebizonyította, hogy *Kemal* basa, a szultán veje, valóban tervezte Fassis basa megmérgezését, mert szerelmes volt ennek nejebe, *Hadsisebe*, *Murad* szultán lányába. Ez az eset a Jildizben nagy izgalmat keltett és további gyanúsításokra és vizsgálatokra vezetett ama méltóságok ellen, kik orvosi és vegyi tanulmányokkal foglalkoznak.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Bécsből jelentik, hogy az oda közfekvő Neu-Waldeck községben *Ignér József* ügyvéd már néhány napja eltűnt. Tegnap végre hosszas kutatás után ráakadtak az ügyvéd holttestére, amely a község melletti erdő egyik fáján függött. Az ügyvédet zilált anyagi ügyei vitték a halálba.

— **Huszonnégy bukott diák.** Nagy feltűnést keltett Szegeden az a tény, hogy a városi gimnázium érettségi vizsgáján 62 fű közül 24 megokult. A Sz. és V. erre vonatkozólag a következőket írja: A tankerületi főigazgató az, aki a diákokat megbuktatta. Az okfejtésből ez világosan következik, de bizonyos ez a rendelkezésünkre álló adatokból is. *Platz Bonifác* dr. kétségtelenül kiváló tudós, jeles pedagógus, széleslátású fő. Róla tehát nem lehet feltételezni, hogy akármilyen alacsony érdekből buktatta volna meg azt a huszonnégy diákot, huszonnégy család reménységét. Hát akkor miért tette a főigazgató? Miért alkalmazott olyan magas mértéket? Miért volt az, hogy fölülbíráta a tanári testület átengedő határozatait és sorra buktatta a fiukat, közülük olyanokat is, akik esztendőkönt át jeles diákok voltak. Megmondjuk. Magyarországon az évtizedeken keresztül folytatott szerencsétlen szociális politika megteremtette az értelmiségi kereset források csődjét. Az államhatalom azonban a helyett, hogy a kereseti viszonyok javítását igyekeznék előmozdítani, más fegyverhez kezd nyúlni. Kínai falat állít föl az értelmiségi pályák előtt. Ki van adva a jeleszó, hogy a középiskolákban és az egyetemen mindenkit el kell buktatni, akit lehet. Nem titok ez. Egyetemi tanárok, főigazgatók hangoztatják.

— **Véres szerelmi dráma.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy egyik zugszállodában *Becker* Lajos sütőmunkás ma este revolverrel agyonlőtte *Schillerwein* Gizella nevű kedvét. A leány halála után maga ellen fordította a fegyvert, de miután a golyó nem értett rajta életveszélyes sebet, zsebkésével felvágta az ütőereit. A mentők beszállították a Rókuskórházba, ahol súlyos sebei és óriási vérvesztésége dacára is csakhamar eszméletre térítették. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy a leány akarta őt agyonlőni; a rendőrség azonban nem állt kötélnek és csakhamar teljes beismerésre bírta Beckert. Tettének oka az volt, hogy a leányt el akarta venni, de annak nem volt elég pénze és így nem lehettek az egymáséi.

— **Elfogott rablőgyilkosok.** Nagykanizsáról táviratozzák: A város közelében levő csárdá-

ban meggyilkolt *Pilisi* Viktória és *Barsi* Antal gyilkosait: *Cresznák* János, *Német* István és *Katona* Karoly suhancokat ma itt letartóztatták. A gyilkos suhancok, akiknek nyomára az elrabolt aranyértékek vezettek, bevallották bűntettüket, sőt azt is megvallották, hogy a nagykanizsai postafőnök, egy közeli földbirtokos és egy plébános ellen is rablőgyilkosságra készültek.

— **Egy költő, aki gyilkos.** Csupa harmóniának látta egy poéta az életet mindaddig, míg az nem ébresztette fel a csupaszin álomból, aki poézisét inspirálta. Egy *Olivo* nevű olasz poéta néhány évvel ezelőtt beleszeretett *Derossi* Veronikába, egy csodaszép — cselédleányba. Roppant sok ellemzésnek volna itt helye — és még sincs helye. Mert a szerelmet agyon lehet analizálni, anélkül, hogy az eredmény az elemekre való bontás lenne. *Olivo* költő volt, nagyképzettségű ember, *Derossi* Veronika műveletlen cselédleány; és mégis férj-feleség lett belőlük. A poéta finom lelke megmaradt továbbra is annak, a feleségének belső durvasága is. Ez a durvaság azután képtelen sebekkel illette nap-nap után a lelki szubtilitást, valóságos pokollá tette az asszony a férje életét s egy különösen heves házi perpatvar közben *Olivo* agyonszurta a feleségét. Hogy a bűn ki ne tudódjék: *apró seletekre vágta a holttestét.* Csak határtalan szerelemből válhatik határtalan gyűlölet, csak egy minden érzésében az érzékei által uralt ember képes ilyen rémes tette. Milanóban volt az ügy tárgyalása az esküdtszék előtt, amely *felmentette* *Olivot* azzal a megokolással, hogy tettét önkívületi állapotban követte el. Érzélgős temperamentumok meglepéssel fogadták ezt a megoidást és megtapsolták.

— **Békésmegye a sztrájkok ellen.** Békésmegye közigazgatási bizottsága június 13 án *Lukács* György főispán elnöklésével tartott ülésében elhatározta, hogy a kormányhoz felterjesztést intéz, a melyben kivételes intézkedést kér a vármegye elfajult sztrájkmozgalmainak megrendszabályozására. A közigazgatási bizottság ebbeli határozatát *Fábry* Sárdor dr. alispán javaslatára hozta, a ki jelentésében igen sötét képét rajzolta a megyebeli munkáviszonyoknak. A mezei munkásoknál bérharc nem várható, bár a vetés nem javult. De az ipari építő munkások, a kőművesek május utolsó napjai óta — kevés megszakítással — alaudóan sztrájkolnak. Békés-Csabán az általános népegyesület pünkösd másodnapján tartott népgyűlést, az építőmunkások május 20-án tartottak kerületi kongresszust, május 1-én meg a földmunkások tartottak gyűlést *Füzes-Gyarmaton*. A békési építőmunkások azért, mert a munkaadó a vármegyei szabályrendeletet, mely a heti fizetés rendjére vonatkozik, nem tartotta meg, új szabályrendelet beiktatását kívánták s ennek az elfogadásához kötötték a sztrájk megszüntetését. Mindezek után — mondja jelentésében az alispán — minthogy a munkások az egyezményt megszegték, a munkát minden törvényes alap nélkül hétköznap abbahagyták, és mert követelésük a szabályozott munkarendtől eltér, továbbá, mert az önként dolgozni akarókat terrorizálják, mint a minap Békésen is megtörtént, hol a sztrájkolók egy munkába menő munkástársukat elverték, igazoltá vált immár, hogy a bérharc törvényes eszközökkel a legérellyesebben megtoroltassék. Ő már intézkedett is, hogy a sztrájkra irányuló népgyűléseket meg ne engedjék, a munkaszegőket kihágásért felelősségre vonják — s a munkát akadályozók bünvádi felelősségre vonassanak. Egyben *Lukács* György főispán és *Rosenthal* Ignác nagyiparos, a békéscsabai ipartestület elnökének előterjesztésére elhatározta bizottság, hogy midőn az alispán javaslata értelmében a kormány kivételes és erélyes támogatását kikéri, egyben felkéri a kormányt, hogy a munkások szakegyesületét, mint az áldatlan és veszélyessé vált mozgalmak fő erkölcsi és anyagi

támogatóját haladéktalanul oszlassa föl. — Megemlítendő még, hogy Békésmegye egyik legtekintélyesebb ipartestülete is sürgeti a rend helyreállítását. A békéscsabai ipartestület ugyanis elnökének, *Rosenthal* Ignác nagyiparosnak előterjesztésére elhatározta, hogy fölír a kormányhoz, kérve azt, hogy hatáskörében rendeltileg szigorúan utasítsa a hatóságokat, hogy a törvények szellemében minden erőszakos munkás mozgalmat megakadályozzon, hogy valahára az ország megszabaduljon a személyi és vagyoni biztosságot, az állami és társadalmi rendet és békét fölforgató anarkikus mozgalmaktól.

— **Körözött sikkasztó.** A dombovári rendőrség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy *Kubinka* (Gubicza) György 16 éves szolga a dombovári szinpártoló egyesület és társaskörből 570 koronát sikkasztott és állítólag Budapestre szökött. A fővárosi rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Egy butorgyáros öngyilkossága.** Pozsonyból táviratozzák: *Weiner* Bernát, a Fürst és *Weiner* butorgyáros cég tagja ma felakasztotta magát és meghalt. Azt hiszik, súlyos idegbaja kergette a halálba.

— **Az újvidéki kém.** *Zmáj* Jovanovics, a most elhunyt szerb költő kémkedés gyanúja alatt állott Miletics mindenhatósága idején. Éjjelenként titkos rendőrök álltak körül a házat és egyszer rajta is ütöttek, a mint nyitott ablak mellett írt. Es mert *Jovanovics* tudta, hogy lesik, hosszú vonalakban írt, mintha rajzolna. A titkos rendőrök legalább is egy várttervet sejtettek, mikor szállására berontottak. És a kutatás eredménye, hogy vártervek rajzolása helyett *Jovanovics* Arany János Tolmáját fordította. Kivált egy tulkóvér és elhízott titkos rendőrt sorvasztott *Zmáj* Jovanovics. Aki tudta, hogy miért követi őt *Tomcsa* Ilie titkos rendőr. A költő boszut állt a tartós lesért. Hajnalba kelt és futkosott egyik utcából a másikba, emeletekre ment és padláslépcsőkön jött le. Így tartott ez három napig. Harmad napon a titkos rendőra kapitány elé állt és így szolt:

— *Flvégzek akármit, kapitány ur, csak ettől a bolond Jovanovicsától szabadítson meg.*

— **Koszorumegváltások.** *Berán* Antal ipartestületi elnök ravatára szánt koszoru megváltására az aradi cipészek *termelő szövetsége* e husz koronát adományozott az aradi Kossuth-szobor alapjára. — *Özv. Goldmann* Samuné a néhai férje ravatálára szánt koszoru megváltására tíz koronát adott szerkesztőségünk útján az aradi *Chebra Kadisa* egyesületnek.

— **Bájtól.** Egy fiatal, alig 17 éves leányt tartóztatott le a napokban a palojtai csendőrség gyilkosság gyanúja miatt. Azzal van vádolva, hogy megmérgezett egy legényt, akit pedig nagyon szeretett. Az eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: *Bartsik* László nevű palojtai lakos 17 éves *Mariska* leánya szerelmes volt *Dobrosi* Lajos odavaló fiatal emberbe. A fiatalok szerették egymást, de az utóbbi időben valami miatt a fiatal ember kezdett hidegülni a leány iránt. A szerelmes leány attól félt, hogy most már valószínűleg vége reményének. Bánatában *Rafai* Mihályné javasasszonyhoz fordult tanácsért és segítségért. *Rafainé* hajlandó volt segíteni a kis leány baján és adott neki száraz fűv kből összetört porféléit, hogy annak felét tegye valami folyadékba és azt itassa meg a fiatal emberrel. *Bartsik* *Mariska* haligatott *Rafainé* és vasárnap délután valahogy behívta *Dobrosit*, hogy izelje meg azt a ribizkebot, amit ő készített. A fiatal ember, aki szintén örült, hogy a leánynyal ismét találkozhatott, szívesen engedett a meghívásnak és bement *Bartsik*ékhoz, ahol elbeszélgetve, közben néhány pohár ribizkebotot fogyasztott el. Estefelé azonban már rosszul érezte magát, hazament. A fiatal ember, meg a szülei is azt hitték, hogy a betegség csak gyomorrontás lehet, nem is küldtek orvosért csak éjjel után, mikor a baj vált komolyabbra, de mire az orvos megérkezett, a fiatal ember meghalt. Az orvosi vélemény alapján a csendőrség megejtette a vizsgálatot s a szerelmes kis leány bánatában elmondta őszintén, hogy mit itatott meg *Dobrosival*, akivel a *Rafainétól* kapott port egyszerre

megitatta, hogy annál nagyobb legyen a hatása. A csendőrség most a mérgekverő leányt is, meg Rafainét is letartóztatta.

— Nagy mennyiségben látható most gyermekocsi Porter Vilmos nagy áruházában és a következő napokon újból jönnek friss küldemények. Tavaly körülbelül 500 darab gyermekocsi adott el a Porter-cég s így reméli, hogy az idén is ilyen nagy keletje lesz e cikknek. Az áruháznak igen alkalmas, tágas helyiségei vannak a kocsik részére, a kocsik mind igen kitűnő gyárból származnak, kivitelük a tartós és izléses munka jellegét viseli magán. Már 6—7 forintért elég csinos és tartós kocsi kapható, magától értetődik azonban, hogy drágább kocsik is kaphatók 25—30 forintig. Minden vevő fényképkedvezményben is részesül s így a babának a kocsihoz egyben az életnagyságu fényképet is megszerezhetjük a szülők nagy öröme. Városi és megyei telefon 234. Vidékre is szívesen küld a cég s a gondos csomagolást mitsém számít föl.

— Pöstyéni kura otthon. Pöstyén fürdő igazgatósága olyan üdvös intézkedést léptetett életbe, mely hivatva van a sok csuzellenes reklámszert csakhamar kiszorítani. Iszapját eredeti állapotban forgalomba hozza és pedig oly módon, hogy minden iszapküldeményhez 10 üveg eredeti forrásvíz járul, amelynek segítségével egy 5 kg-os láda iszappal teljes házi kura végezhető. Ezen házi kura bárki saját otthonában kényelmesen alkalmazhatja. Hogy mennyivel nagyobb eredménye van egy ily reális gyógykezelésnek a csodaszerek felett, azt már minden orvos tudja; a nagyközönség, sajnos, csak kárán tudja meg. Az iszapnak Aradon is van raktára: G. Földes Kelemen gyógyszerárában, Deák-Ferenc-utca 11—12, hol egyúttal a használatra nézve kimerítő utasítás nyújtatik.

— Parketta tűkőfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától. 1 doboz 1 korona. 44

Halálos ítélet a Kurián.

(Rablógyilkos cigányok.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 15.

A királyi kuria, mint legfelsőbb bíróság halált mondott ma egy gyilkos fejére, amelyet minden valószínűség szerint végre is hajtanak. Az ügy története a következő:

Sarnyai Lukács jómódu bácskai gazdaember megismerkedett ez év elején Dimovics Miklós vándorlegénnyel és ennél egy bizonyos cigányasszony után tudakozódott, ki azon hirben állott, hogy valami mesebeli nagy indiai királyasszony segítségével pénzt szerezhet. Dimovics Miklós erre kijelentette, hogy ő is összeköttetésben áll a nagy indiai királyasszonnyal és erősítette, hogy amint ennek pénzt mutatnak, mindjárt ad egy zsák aranyat, egyúttal pedig biztatni kezdte Sarnyait, hogy igyekezék az ő összeköttetésével nagy vagyont szerezni. Sarnyai összeszerzett 2800 koronát s ezzel a pénzzel ez év február 11-én este elment Dimovics Miklós szabadkai lakására. Dimovics, ki már előzetesen elhatározta 19 éves nevű Ferenc fiával és a vele vadházasságban élő Petrovics Máriaival, hogy Sarnyait megölik és kirabolják, — már várta a paraszt gazdát, akivel együtt aztán kocsira ültek s kihajtottak Sarnyai tanyája felé.

Három órai kocsit után Sarnyai azt kérdezte a cigányoktól.

— Messze vagyunk e még? — mire Dimovics megnyugtatta, hogy mindjárt célhoz érnek. Pár perc múlva a vén cigány cigány nyelven hátraszólt fiának:

— Üsd!

A fiu szót fogadott s Sarnyai a következő pillanatban baltával kettéhasított fejjel lebukott a kocsiüléstről. A hörgő emberre az öreg Dimovics is ráütött egynehányat a baltával, mire Sarnyai kiszendvedett. A cigányok erre kivették a 2800 koronát Sarnyai zsebéből és eltávolították.

A szabadkai törvényszék esküdtbírósa

Dimovics Miklóst és Dimovics Ferencet gyilkosságban mint tetteseket mondotta ki bűnösöknek s Dimovics Miklóst kötél általi halálra, Dimovics Ferencet 15 évi, Petrovics Mária pedig, mint bűnsegédet 6 évi fegyházra ítélte.

Az elítéltek az ítélet ellen semmisségi panasszal éltek, melyet ma tárgyalt a kir. Kuria I. büntetőtanácsa Kelemen Mór tanácsvezető elnökelete s Dogariu bíró előadása alapján s meg erősítette Dimovics Miklós halálos ítéletét, valamint a bűntársakra kiszabott fegyházbüntetést.

Az ítélet után nyomban összeült a Kuria kegyelmi tanácsa, hogy határozzon a fölött, vajjon ajánlja-e kegyelemre Dimovicsot, vagy sem.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Titkos tárgyalás egy pofon miatt. Készakarva irtuk, hogy titkos, és nem zárt, mert az az ügy, amelynek tárgyalása ma folyt le az aradi járásbírósa előtt, szerintünk nem olyan dolog, amely titkolódzást követel, sőt a legnagyobb nyilvánosság előtt kellett volna lefolynia. Noha így áll a dolog, a szóban forgó büntetés pert, nemcsak, hogy zárt ajtók mögött tárgyalták, de még az ügyvédekkel és a bizalmi férfiakkal is megígértették, hogy egy szót sem mondanak el senkinek a tárgyalásról. Így tehát röviden annak a regisztrálására szorítottunk, hogy amint azt már meg is irtuk, Andrássy Rezső minorita áldozár tanítás közben nyakonfelejtette Strébán János volt gáji korcsmáros Ferenc nevű iskolás fiát. A pofon következtében a fiúnak állítólag két foga kiesett, és két hétig feküdt betegen. Egy ily értelmű orvosi bizonyítvány alapján a gyermek apja Velcsöv Géza dr. ügyvéd által büntető feljelentést tett a szerzetes ellen, aki ma állott Görömbey István dr. sibiró előtt, hogy számot adjon tetteért. A tárgyalás egészen zárt volt, és a bentlevőktől ígéretet vettek, hogy abból semmit nem hoznak nyilvánosságra. Kérdés tehát: kinek van titkolni valója? Ha tényleg megtörtént a pofon, akkor szükséges, hogy a közönség tudja, milyen kezekre bizza a gyermekét; ha pedig nem történt meg, akkor épen a vádlott érdekében állana a tárgyalás lefolyásának publikálása.

§ Az almás-alcisilli vonatkisiklás. Az almás-alcisilli állomás közelében levő vasuti hidon tavaly Farkas Mihály és Berkó Szimédon parasztsuhancok nagyszerű játékot találtak ki. A hid vaslemezekből álló padlóját a sinek alatt felfeszítették és a lemezekbe vert vasszegeket kiszedve, azokat a sinek közé beverték, olyan helyeken, ahol két sín egymáshoz van fektetve. A legközelebbi vonat azután rászaladt a vasszegekre és kiugrott. A tetteseket csakhamar kinyomozták és a két suhanc ma állott az aradi törvényszék előtt, hogy közveszélyű cselekmény büntetése miatt számot adjon a bírának. A tárgyaláson Köller János elnököl. Szavazó bírák Földes János és Kovács Marcell dr. voltak. A vádhatóságot Fikler Károly dr. kir. alügyész képviselte. Miután a tárgyalás során a vád adatai teljes beigazolást nyertek, a törvényszék Farkas Mihályt az enyhítő körülmények tekintetbevételével hat havi, Berkó pedig arra való tekintettel, hogy még nincs 16 éves, két havi fegyházra ítélte. Berkó megnyugodott az ítéletben, Farkas Mihály enyhítésért felebbezett.

§ A halottnak hitt férj. Szenzációssá perrel foglalkozik a berlini törvényszék. Egy jó családból való és gazdag hölgy romantikus történetét írja meg a perirat. A hölgy, Schneeweiss Katrin, a tizenöt évvel ezelőtt meghalt ismert berlini tanár leánya férjhez ment egy kalandorhoz mintegy tiz évvel ezelőtt. De a házasság boldogtalan volt s egy napon a férj eltűnt hazáról, levelet hagyván maga után, amelyben

elbucszott a feleségétől, meg az élettől. Miután holttestét nem találták meg, három évvel később halottnak jelentették ki az eltűntet. Ekkor az özvegy ismét férjhez ment Fehrich Gyula magas állású tisztviselőhöz s boldog házasságából két gyermek született. Most azonban váratlan dolog történt: visszatért a halottnak hitt első férj és a jogait követelte, megindítva a felesége ellen a peres eljárást. Az asszony hivatkozott a férje bucsuzó levelére, amelyben az öngyilkosságát jelentette be; de ennek a levélnek valódiságát a visszatért férj tagadta. Csunya per indult meg ebből, melynek most volt vége, miután irásszakértők beigazolták a levél valódiságát, amit csak azért tagadott a hazatért, hogy pénzt zsaroljon a feleségétől. A bigámia vádja alól felmentették az asszonyt, de második házasságát érvénytelenítették. — Most azonban megindította első férje ellen a válópört.

NAPIREND.

Június 16. Csütörtök. Róm. kath. naptár: R. Ferenc. — Protestáns naptár: R. Ferenc. — Görög-keleti naptár (június 3.): Lucillán. — A nap két 3 óra 47 perccor, — nyugszik 7 óra 42 perccor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemuseum helyisége mellett ülésterem.

Időjelölés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

Június 17. Az aradi turista-egyesület választmányi ülése este 6 órakor (Vass-étterem.)

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 15. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban — fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 114—115 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm-ig terjedő sulyban 115—116 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm-ig terjedő sulyban 115—116 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 111—112 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm-ig terjedő sulyban 113—114 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm-ig terjedő sulyban 113—116 fillérig

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délelőtt 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 7.04
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.25	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.01
Gyorsvonat este 7.11	Radnáról vas. és ün. e. 8.07
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 12.17	Személyvonat d. u. 3.42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.06	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról svz. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig svz. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

Motormenetek

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10 | Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.01 | Kétegyháza felől este 6.03

Arad—Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.14 | Mezőhegyes felől reg. 5.49
Battonya felé d. u. 12.30 | Battonya felől d. e. 11.09
Mezőhegyes felé este 5.32 | Battonya felől d. u. 3.40

Arad—Borosjenő között.

Borosjenő felé d. e. 8.23 | Borosjenő felől d. u. 1.59
Borosjenő felé d. u. 2.40 | Borosjenő felől este 9.14

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 15

Delitőzsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Lanyha iránzat mellett 16.000 métermázsa került forgalomba, 5 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek bágyadtak. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin ¼ olcsóbb.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	9.07—9.08
Rozs októberre	6.81—6.82
Zab októberre	5.85—5.86
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Tengeri augusztusra	5.32—5.33
Tengeri szeptemberre	5.50—5.51
Repce augusztusra	10.45—10.55

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	9.06—9.07
Rozs októberre	6.81—6.82
Zab októberre	5.86—5.87
Tengeri júliusra	5.20—5.21
Tengeri augusztusra	5.32—5.33
Tengeri szeptemberre	5.49—5.50
Repce augusztusra	10.45—10.55

Zárulat 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	639.85
Magyar hitelrészvény	744.—
Leszámlolóbank részvény	450.—
Rima-Murányi vasmű részvény	485.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	633.75
Közuti vasut	572.—
Városi villamos vasut részvény	328.50

OSARNOK.

A belvederi Apolló.

Irtá: Hevesi József.

A table d'hótenál egymással szemben foglaltunk helyet, én és egy magyar festő, akivel együtt jártuk volt be a messze északot és akivel most a Keleti-tenger egy bájos, szép szigeten akartuk kipihenni a nagy ut fáradalmait.

Nagy, hosszú fehér asztal volt, szépen földiszítve bokréttákkal és apró kis virágokkal. Többnyire németek ülték körül, férfiak, asszonyok, vegyes. Meglehetősen színtelen társaság. Egy-két id sebb pár, valószínűleg nyugalomba vonult gyárosok vagy kereskedők, egy penzionált katonatiszt két leányával, két semmitmondó szürkeséggel, néhány fiatal ember, amilyenekkel tucatszámra találkozunk a bankházak nagy üzleti könyveit és a hivatalosobak tintás asztalai mellett. Ott volt az elmaradhatatlan angol is, aki nyelvbicsakló tárgyalásokba bocsátkozott a pincérről valamely rejtői bor irányában, kintpadra feszítve a fecskefarku Ganimédet, aki különben is — mint a legtöbb pincér — türelmetlen volt és rendszerint végig sem szokta hallgatni vendégei kívánságát.

Minthogy mi voltunk a legújabbban érkezett vendégek, minket kapcsoltak be két végső szem gyanánt ebbe a láncba. Baloldali szomszédom, egy nagyszakállu teuton, igen udvariasan nyújtotta át az ételek rendjét, amely nem igen volt alkalmas arra, hogy valami nagy illuziókat keltsen. Az asztalfőn egy fiatal orvos foglalt helyet, amely kitüntetés számára semmi egyéb nem látszott igazolni, mint az, hogy fekete nyakkendőt és smokinget viselt. A pincér nála kezdte meg az első fogást.

E pillanatban a nyitott ajtón két új vendég lépett be. Egy férfi és egy nő. Fialakok. A férfi szép magas ember. Ugyanaz a kifejezés ült az arcán, amelylyel a legtöbb társaságbeli ember egy reá nézve teljesen közömbös társaságba lépni szokott. Mintha ezt mondaná: „Bánom is én, hogy kik vagytok. Közétek ülök, mert veletek kell ennem, vagy mert veletek kell utaznom, vagy az előadást hallgatnom. Különbön pedig nem érdekelték.”

A nő, egy gömbölyű, sikkos kis vörös hölgyecske azonban egészen belepirult, hogy most magára látta terelődni egy egész társaság figyelmét és szemlesütve közeledett férjével az asztalhoz.

Amilyen szerencsés ember az én festő barátom, a főpincéri bölcsesség ő melléje ültette az asszonykát, míg a férfi néma fejbólintással én melletttem foglalt helyet. Társammal egyet értő pillantást váltottunk. Ismertem rendkívül rajongását a vöröshaju nők iránt és szemeknek fölvilágító mosolyából megértettem, mennyire

kedvére van ez a rózsaszínű szomszédosság. Csakhamar pazarolni is kezdte reá udvariasságának minden finom gyöngédségét. A nő bájos előkelőséggel fogadta. Igen szép nő volt. Az ingerlő szépség, mely a vörös nők sajátja. Hullámos haja, mintha szenvedélyének lobogása volna, az egyes hajszálakon föl fölcillanó arany pedig mintha vérenek egy-egy kipattanó szikra lenne. Emellett bőr nek csodálatos volt a telente, amilyennel csak a vöröshaju asszonyok dicsekedhetnek — ha nem szeplősek. A szemek feketék voltak, de annyi tűz volt bennük, hogy fekete nagy karikáit égő gyűrű fogta körül. Mindezt én igen jól szemügyre vehettem, mert finom metszésű arca szemben volt velem.

Az ismeretséget igen hamar megkötöttük. Én a férjvel, aki ügyvéd Stuttgartban, barátom a nővel, akinek természetesen én is bemutatkoztam. A férj mogorva volt és meglehetősen szófukar. A nő jókedvű és pajkos Egész trillákat kacagott barátom apró szeretetreméltóságaira és ügyet sem látszott vetni arra, hogy férje olyan hallgatag. Általában igen szembeötlő volt az a közöny, amelyet az új pár egymás iránt tanusított. Fogadást mertem volna ajánlani, hogy frissen sült házi perpatvar után jöttek a table d'hótehoz. Alig szóltak egymáshoz. Összetartozandóságukat legfőleg csak az a palack rüdesheimi jelezte, amelyet közösen fogyasztottak.

A hideg északnak fehérarcu, szőke hölgyei után stuttgarti fiskálisné égő vörös haja egészen lángra gyújtotta az én utitársamat, aki ebéd után a fekete kávéval rajongó lelkesedéssel beszélt erről az új ismeretségéről.

Ez ebédétől kezdve el nem mulasztott volna egyetlen alkalmat, hogy vele találkozzék, hogy közelében lehessen, hogy vele beszéljen. Es ügye ségének, egyéni szeretetreméltóságának és sok egyéb jelességének sikerült is a férj és a szép asszony barátságát megnyerni. Ő rendezte a kirándulásokat, gondoskodott a szórakozásról, végezte a maitre de plaisir összes kötelességeit, úgy, hogy két nap múlva a kis sziget valamennyi vendége suttogni kezdett a magyar festőről és a kis vörös fiskálisnééről.

Bizony, ha a fülgőgyászati külön tudomány volna, mint amilyen, már rég kisüti vala azt a sajátságos tünetényt, hogy a férfiek fülekező miatt jutnak legkésőbb bizonyos suttogások, amelyekkel minden épülő embert telidöngenek?

A stuttgarti ügyvéd mindjárt igen jó médium lett volna ennek a tanulmányozására, mert bizony rajta is mutatkozott a férfiek eme sajátságos fű bája s ő sem látszott hallani semmit, amiről pedig szélteben beszéltek.

Hogy az én festőm sem hallotta, abban nincs semmi csoda. Az ő füleében egyre annak a szép asszonynak ezüstsengésű trillál kacagtak.

(Vége következik.)

Nyári színház.

Csütörtökön, 1904. évi június hó 16 án:

Az asszonyregement.

Bohózat 3 felvonásban. Irtá: Reiner Ferenc. Zenéjét szerette: Rosenzweig Vilmos.

SZEMÉLYEK:

Vukovics, bég Győre Alajos.	Matolai Szerencsi	Pakel Margit.
Gavril, fia Aranyosy J.	Rézi Pajor Agnes.	Ligeti V.
Tetty Béla Bónis Lajos.	Pesti Mariska	Fekete A.
Ejszaki Emilia Singhoffor V.	Mladen Németh J.	Juhász S.
Lábas, szolga Arkossy V.	Bozo	
Mandi Móni Szalai F.		

Kezdete este 8 órakor.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 15. —

Fehér Kereszt szálloda. Pesa József felügyelő Temesvár. — Köller Károly kereskedő Temesvár. Kuhman Károly kereskedő Szászrégen. — Hay Károly utazó Budapest. — Schwarcz Ferenc főhivatalnok Budapest. — Gutenau Károly magánzó Brassó. Kohut Ferenc utazó Reuhenberg. — Baum Lajos utazó Budapest. — Bogó József utazó Budapest. — Lemberger Henrik utazó Bécs. — Goldstein Mór kereskedő Kolozsvár. — Mangra Vazul vikárius Nagyvárad. — Weinberger Mór utazó Budapest. — Baumfeld Gusztáv utazó Bécs. — Gherba Gusztáv

jegyző Pankota. — Szlovoda József utazó Nagy-Szent Miklós.

Központi szálloda. Hubert Vilmos utazó Budapest. — Szántó Dezső utazó Tiszaszentmiklós. — Gruber Izrael kereskedő Petrozsény. — Dr. Scheer Emil ügyvéd Facset. — Hoffman Sándor utazó Bécs. — Kern Kálmán kereskedő Temesvár. — Lányi Mór bankigazgató Szabadka. — Lohman Ferdi nánd kereskedő Hamburg. — Fay Ignác dr. ügyvéd Temesvár.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Özv. Berán Antalné és családja mindazon nemes szívű emberbarátoknak, rokonoknak és ismerősöknek, továbbá testületek, egyesületek és az aradi Ipartestület nagybecsült előjáróságának, a Sebesy-féle dalárdának, Szikra Lénárd urnak és mindazoknak, kik nehéz fájdalmunkat részvétnyilvánítással, koszorúval, stb. enyhítették, ezuton is mély háláját fejezi ki. Fogadják tőlünk a legforróbb, igazszívű eredő köszönetünket. Arad. 1904. június 15.

Legőszintébb tisztelettel:

A gyászoló család.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari czeleokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bük kőszönet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktűzhelyben főzésnél szénvaló tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salon

fűtő kőszönet

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétszer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 129.

Egy négy hónapos, tiszta faj

fox-terrier kutya (kan)

eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

A ter. észetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle
Igmándi keserűviz,

mely a **székrekedés** és azzal járó belső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorfejfűvódás, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetű gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen gyógyszerész. Fejér Gyula, Dürr Kocsárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Daimel L., Guttman S., Lázár Gy., Tamásdán K., Berger J. és Aitmann Ede uraknál. Kapható **mindentütt**, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2-3-szori asználatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 80 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

Az egész világból jövő

hálairatok és elismerő levelek fényes bizonyosságot tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szepítő, májtolt, bibires, bőrvörösség és mindennemű arcztisztatlanság ellen feltűnő jó és utóírheterellen készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsza és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában 118

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gáj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Welssz droguista uraknál.

Figyelmeztetés: A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fémisztító gyönyörű fényvel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O
Ügyeljünk az „Amor” védjegyre.

511

SIÓFOK

Balatonfürdő 2¼ órányira Budapesttől a déli vasut mentén.

Elsőrangú

női és gyermekfürdő

modern szállókkal, nagy parkkal és fenyves erdővel Vasuti és hajóállomás, posta, távirda és helyközi telefon.

Kitűnő fürdő idegedző hullámveréssel.

Vendéglő és kávéház házi kezelésben. a la carte és napi 7 és 8 koronás penzionszerű étkezéssel.

Vizvezeték, villanyvilágítás. Május—szeptemberre olcsó menettérti jegyek.

Színház. Lóverseny. Mulatságok. Regatta. Uszóverseny.

Fodor Károly fővárosi vívómester nagyszabású

Sporttelepe.

Vívóakadémia. Football. Lövészet. Gyermekatlétika. Lawn Tennis stb. stb. A Székesfehérvári V. kerületi honvédszenekar szolgáltatja a térzenét.

Felvilágosítással és prospektussal készséggel szolgál a **fürdőigazgatóság Siófokon.**

Műhely áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy asztalos műhelyemet május hó 1-étől Atzél Péter-utcából

Sina-utczai házamba

a román szemináriummal szembe

helyeztem át

s azt továbbra is

Czirkál Géza

czég alatt magam fogom vezetni.

Midőn ezen áthelyezést b. megrendelőim szives tudomására hozom, egyben kérem további támogatásukat czégem iránt.

Teljes tisztelettel

1426

Czirkál Géza.

Telefon 331.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

a Szent Háromsághoz, Aradon, Szabadság-tér.

Mindennemű kül- és belföldi különlegességek, szépitőszerek, arczvizek, hőlgyporok, pipere és gyógyszerzappanok, kötszerek, illatszerek, irrigátorok felszerelve, cognac, rum, tea, törköly, malaga, ménesi, aszabor, cacao por, gyermektáplisztek, fogporok, szájvizek, hajszeszek, szoballatok, valódi kölni víz, nagy választékban kaphatók. — Ártalmatlan, csodás hatású bőrfinomító készítmények.

Serail-arczkenőcs, éjjeli használatra. Egy tégely 1 kor. 40 fillér, kis tégely 70 fillér.

Serail-Crème, nappali használatra. Egy tégely 1 korona.

Serail-szappan. Kitűnő pipere szappan. 1 drb. ára 60 fillér.

Serail-szajviz. Kellemes aromás szajviz. 1 üveg 1 kor. 50 fillér.

Serail-hőlgypor. Kiváló minőségű finom pipere por 3 színben. Egy doboz 1 korona.

Gyermekeknek váltóláz, hideglelés, számarköhögés ellen a legjobb hatású szer a valódi több-szörösen kitüntetett **Rozsnyay-féle chinin czukorka.** Valódi csak akkor, ha minden egyes darab csomagoló papirosa Rozsnyay Máttyás névaláírással van látva. Egy 10 drbot tartalmazó doboz 1 kor. 152

Rohitsch-Savanyúkút

Stelerország.

Vasut, posta és sürgönyhivatal. Prospectus ingyen.

Gyönyörű fekvés, ozonius, teljesen portmentes levegő. Modern komfort, pezsgő társadalmi élet.

Uj hydro-elektro-mechano-therapeutikai gyógyintézet. A legmodernebb igényeknek megfelelő: hidegviz, villany és kádfürdők. Belégzés, pneumatikuss kamara, gőz és hőkamrák villanyon párosítva. Massage, napfürdő és gyógytorna. — Kipróbált gyógyhely gyomor-, bél-, máj-, vesebaj, chronicus székrekedés, Hamorrhoida, csomók, epekő, elzsírosodás, cukorbetegség, csontritkulás és gégebetegségek gyógyítására. Karisbaddal és Marienbaddal egyenrangú gyógyforrások.

A kinek

ismeretségi híján

házasra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellésre, kertészre,

kulcsárnőre, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége

Aki

eladni kíván

butort, szongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát,

üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy

Aki

bérbéadni kíván

birtokot, házat, vadászterületet,

halászatot, telket, kocsi, lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbévitel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KOZLONY”

kis hirdetési

rovatát használja.

Vadgalamb 32.

találkozásunk óta nem kaptam levelet, miért nem ír, előnyben részesíteném választ kérek Fecske 50 Poste restante. 1577

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv. Társaságnál.

Fürdőző közönség figyelmébe.

Egy középkori özveggy nő ajánlkozik ápoló vagy társalkodónak az idei szezonra, bárhova. Beszél magyar, német és román nyelven. Cím a kiadóhivatalban. 1605

200 koronáért

eladó egy használt, erős szerkezetű rövidzongora. Waltbier György-nél Eleken, Aradmegye. 1609

Családi körülmény miatt

többnemű jó karban levő divatos szobabutor és szalon függőlámpa eladó. Ertekezhetni Nyáry Testvéreknél Arad, Salacz Gyula-utca 2. sz. a. 1588

5—8 gimnaz. oszt. végzett

jó erkölcsű, jó családból való fiatal ember, aradi gyógyszerész, gyógyszerész-gyakornokul felvétetik július elsejétől. Nyugdíjjal biztosított állás. Cím a kiadóhivatalban. 1622

Komoly ösmeretséget

óhajtók kötni egy igen csinos, szép barna leánnyal 18—22 éves, hozományra nem reflektálok, arczképpel ellátott leveleket Poste restante kérek. Fecske 50. 1577

Tanuló lányok felvételnek

női szabószághoz Blum Györgyné-nél, József főherceg-ut 7. szám alatt. 1628

A ki Jókai Mór

dicső halottunk összes munkáit megszerezni óhajtja, annak a legkedvezőbb részletfizetés mellett eszközölni ki a szállítást, akár sorozatonként, akár egyszerre. Levelek „Jókai” jelige alatt a kiadóba küldendők.

Magyar-Pécskán,

a főtéren egy kilencz szobából álló ház, melyből kettő bolthelyiség s a melyben eddig, azaz 6 évig borkereskedés volt, de bármily más üzletnek is alkalmas, minden órában kiadó, esetleg kedvező feltételek mellett eladó. — Bővebbet ugyanott Grosz Adolf háztulajdonosnál. 1628

1704—1904. Eln. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék és kir. járásbiróság hivatali helyiségeinek fűtéséhez 1905. évben szükséges 451 ürköbméter és 221 ürköbméter, vagyis összesen 672 ürköbméter hasábos kemény tűzifa mennyiség szállítására ezennel írásbeli és szóbeli árlejtés hirdettetik.

A zárt írásbeli ajánlatok beadására és a szóbeli verseny megtartására határnapul 1904. évi július hó 12. napjának d. e. 9 órája a kir. törvényszéki palota I. emelet 77. sz. hivatali helyiségébe kitűzetik.

Miről az érdekeltek oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy a szállítási szerződés feltételeit a kir. törvényszék irodaigazgatójánál a hivatalos órák alatt megtekinthetik és hogy ezen vállalat biztosítékul az árlejtés megkezdése előtt az aradi kir. törvényszéki elnök kezébe 100 korona készpénz vagy óvadéképes értékpapirokban leteendő lesz; továbbá, hogy a zárt ajánlatok felbontását követőleg szóbeli ajánlat nem tehető és a szóbeli ajánlatok kihirdetése a zárt ajánlatok felbontását okvetlenül megelőzi.

Arad, 1904. évi június hó 10 ik napján.

Ottrubay Károly,
elnök.

1627

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közveit házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 78

ALAPITTATOTT 1890.

Egy modernül épült

uj családi ház, magyar-utca 17. sz. alatt szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 1401

Kiadó.

2 csinosan butorozott különbejáratu szoba azonnal kiadó Zoltán-utca 2. sz. alatt. — Bővebbet ugyanott. 1602

Szépségápolás.

Szeplős, májfoltos, pattanásos, fonnyadt, ráncos arcuak szépségüket vissza nyerik. Haj, kéz, köröm ápolás. Szépség ápolási szalon Szabadság-tér 14. sz. I. emelet. 1629

Két szobás lakást

keresek

irodának

a Boros Béni-, Szabadság-avagy Andrassy-tér közelében. Lehetőleg földszinti és teljesen különbejáratu (kapu alól) legyen. Ajánlatok „Iroda” jeligével a kiadóhivatal közvetít.

Országszerte ismert

vizsgalapjainkból

100 drb 1 korona a pénz előre való be- küldésével bermentve 1 k. 30 f., mint keresztöltés tokban küldve, a gyűrődés ellen védve. 100—750 drbig a bermentelésre 72 fillér küldend. Utánvétellel a szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia

kiadóhivatala Arad.

Hermann Miklós

vegyl tisztító és műfestő

Csernovits Péter-utca 19 szám,

ki a Fővárosban több évig működött, ajánlja magát a nagyrö- demű közönség b. pártfogásába.

Elvállal

csipke függönyök,

szőnyegek stb.

vegyl tisztítását.

Lapkihordók

felvételnek

a kiadóhivatalban.

Felső kereskedelmi
iskolát végzett

fiatal ember

kezdő fizetés mellett

azonnal felvétetik

Holländer Sámuel

irodájában Csermön.

1007

Ajánlatok a céghez küldendők.